

Hrvatski Telekom d.d.

Konsolidirana financijska izvješća

31. prosinca 2019.

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Izvešće ovlaštenog revizora	2
Odgovornost za konsolidirana financijska izvješća	11
Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	12
Konsolidirano izvješće o financijskom položaju	14
Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima	16
Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala	17
Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća	19

Izvjeshće neovisnog revizora

Dioničarima društva Hrvatski Telekom d.d.

Izvjeshće o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, konsolidirani financijski položaj društva Hrvatski Telekom d.d. („Društvo“) i njegovih ovisnih društava (zajedno - „Grupa“) na dan 31. prosinca 2019. i njihovu konsolidiranu financijsku uspješnost i njihove konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji.

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru od 2. ožujka 2020..

Što smo revidirali

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe obuhvaćaju:

- Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2019.;
- Konsolidirano izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2019.;
- Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima za tada završenu godinu;
- Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala za tada završenu godinu; i
- Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom), te smo ispunili naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da su nerevizijske usluge koje smo pružili Grupi u skladu s primjenjivim zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj te da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014.

Nerevizijske usluge koje smo pružili Grupi u razdoblju od 1. siječnja 2019. godine do 31. prosinca 2019. godine objavljene su u bilješci 45 uz konsolidirane financijske izvještaje.

Naš pristup reviziji

Pregled

- Značajnost za financijske izvještaje kao cjelina: 74 milijuna kuna, što predstavlja 2,5% od dobiti prije poreza, kamata i amortizacije nakon troškova najma (engl. EBITDA after leases).
- Obavili smo reviziju četiri pravna subjekta u Hrvatskoj (Hrvatski Telekom, Combis, Iskon i Optima) i jednog pravnog subjekta u Crnoj Gori (Crnogorski telekom).
- Naš revizijski opseg obuhvatio je 99% prihoda od prodaje Grupe i 100% apsolutne vrijednosti pripadajuće dobiti Grupe.
- Priznavanje prihoda
- Kapitalizacija prava na sadržaj
- Računovodstvo najmova i primjena MSFI 16
- Umanjenje vrijednosti goodwilla

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u konsolidiranim financijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i u svim našim revizijama, također smo obavili postupke vezane uz zaobilaženje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu o tome postoje li dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Značajnost

Na opseg naše revizije utjecala je naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Na temelju naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvantitativne pragove značajnosti, uključujući značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelina, kako je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, ako postoji, pojedinačno i u zbroju na konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu.

Značajnost za financijske izvještaje kao cjelina

74 milijuna kuna

Kako smo je utvrdili

2,5% od EBITDA nakon najmova. EBITDA nakon najmova (2.970 milijuna kuna) je dobit iz osnovne djelatnosti (1.012 milijuna kuna) uvećana za amortizaciju i umanjeње vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i imovine s pravom korištenja (2.147 milijuna kuna) i umanjena za utjecaj troška najma da nije primijenjen MSFI 16 (189 milijuna kuna).

Obrazloženje za korišteno odabrano mjerilo

Smatramo da je EBITDA nakon najmova ključni pokazatelj u industriji Grupe i predstavlja najčešće korišteno mjerilo uspješnosti poslovanja Grupe od strane dioničara.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje

Priznavanje prihoda

Vidjeti bilješku 2.4. o) (Sažetak računovodstvenih politika – Priznavanje prihoda) i bilješku 4 (Informacije o segmentima). U konsolidiranom izvješću o sveobuhvatnoj dobiti Grupe iskazan je prihod u iznosu od 7.704 milijuna kuna.

Prihod je podložan značajnom inherentnom riziku zbog slijedećeg:

- složenosti sustava potrebnih za pravilno evidentiranje i identifikaciju prihoda,
- utjecaja stalnih promjena poslovnih, cjenovnih i tarifnih modela (uključujući tarifne strukture, popuste kupcima, poticaje) i
- razine portfelja odabrane za primjenu MSFI 15.

U skladu s tim, ispravna primjena Međunarodnog Standarda Financijskog Izvještavanja 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima (MSFI 15) smatra se složenom i u određenoj mjeri temeljenom na procjenama i pretpostavkama uprave što je rezultiralo time da je priznavanje prihoda bilo od posebne važnosti za našu reviziju.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

U svjetlu činjenice da visoki stupanj složenosti, procjene i pretpostavke dovode do povećanog rizika pogrešnog prikazivanja, procijenili smo procese i kontrole Grupe za priznavanje prihoda kao dio naše revizije. Naš pristup reviziji uključivao je testiranje kontrola i detaljne revizijske procedure, uključujući slijedeće:

- Procjenu okruženja IT sustava povezanih s fakturiranjem i mjerenjem kao i drugih relevantnih sustava koji podržavaju obračunavanje prihoda, uključujući implementirane kontrole oko promjena sustava.
- Procjenu dizajna procesa postavljenih radi računovodstvenog priznavanja transakcija u skladu s MSFI 15 i testiranje njihove operativne učinkovitosti.
- Procjenu sustava fakturiranja i sustava za mjerenje sve do evidentiranja u glavnoj knjizi.
- Pregledavanje uzorka faktura i izvoda za naplatu potraživanja.
- Procjenu analize utjecaja MSFI 15 i računovodstvenih procjena za različite portfelje ugovora.
- Procijenili smo točnost i potpunost prezentacije i objavljivanja konsolidiranih financijskih izvještaja.

Uvjerili smo se da su sustavi i procesi koje je uspostavila uprava te izrađene procjene i pretpostavke dovoljno dokumentirani i potkrijepljeni kako bi se osiguralo da je prihod pravilno priznat.

Kapitalizacija prava na sadržaj

Vidjeti bilješku 2.4. e) (Sažetak računovodstvenih politika – Nematerijalna imovina) i bilješku 15 (Nematerijalna imovina). U konsolidiranom izvješću o financijskom položaju Grupe iskazana je kapitalizirana nematerijalna imovina u ukupnom iznosu od 2.335 milijuna kuna koja uključuje kapitalizirana prava na sadržaj u iznosu od 236 milijuna kuna.

Usmjerili smo pozornost na ovo područje zbog značajnosti kapitaliziranih troškova i činjenice da se radi o prosudbi vezano uz primjenu smjernica uključenih u MRS-u 38 - Nematerijalna imovina. Naša revizija je bila usmjerena na slijedeća dva ključna rizika: (1) rizik da li su ispunjeni kriteriji potrebni za kapitalizaciju takvih troškova i (2) rizik da procjene uprave vezano uz buduća plaćanja po ugovorima za sadržaj nisu razumne.

Dobili smo detaljni pregled kapitaliziranih ugovora za sadržaj u tekućem razdoblju i uskladili navedeni pregled s podacima iz glavne knjige. Uskladom nisu uočene značajne razlike.

Pregledom odgovarajućih ugovora i faktura testirali smo uzorak kapitaliziranih troškova kako bismo procijenili da li su kapitalizirani sukladno slijedećim kriterijima:

- trajanje ugovora mora biti dulje od 12 mjeseci;
- vrijednost ugovora je moguće pouzdano izmjeriti;
- ugovor je neotkaziv.

Nadalje, procijenili smo razumnost pretpostavki (očekivani broj budućih kupaca i diskontna stopa) korištenih za mjerenje budućih plaćanja. Usporedili smo procjenu očekivanog broja kupaca s povijesnim podacima, te razmotrili konzistentnost pretpostavke buduće stope rasta s poslovnim planovima uprave. Također smo usporedili korištenu diskontnu stopu s tržišnim podacima. Nismo identificirali odstupanja.

Stoga smo utvrdili da su troškovi kapitalizirani u skladu s računovodstvenom politikom Grupe te da su procjene uprave bile razumne.

Računovodstvo najмова i primjena MSFI 16

Vidjeti bilješku 2.2. (Promjene računovodstvenih politika i objava), 2.4. z), aa) (Sažetak računovodstvenih politika – Imovina s pravom korištenja, Obveze za najam) i bilješku 18 (Imovina s pravom korištenja i obveze za najam). U konsolidiranom izvješću o financijskom položaju Grupe iskazani su imovina s pravom korištenja u iznosu od 709 milijuna kuna i obveze za najam u iznosu od 648 milijuna kuna.

Od 1. siječnja 2019. godine novi računovodstveni standard „Međunarodni Standard Financijskog Izvještavanja 16 – Najmovi“ (MSFI 16) je stupio na snagu. Grupa je odabrala modificirani retroaktivni pristup za primjenu MSFI 16 kod kojeg je kumulativni učinak inicijalne primjene standarda priznat kao usklađenje početnog stanja zadržane dobiti na dan 1. siječnja 2019. godine.

Grupa je preispitala ugovore koji se odnose na pravo puta i pravo služnosti koji su bili iskazani kao nematerijalna imovina i zaključila da ispunjavaju definiciju najma po novom standardu i da prema novom standardu trebaju biti iskazani kao imovina s pravom korištenja.

Osim toga značajan broj ugovora koji su ranije bili iskazani kao poslovni najmovi su iskazani kao imovina s pravom korištenja.

Značajan iznos imovine s pravom korištenja i obveza za najam uz činjenicu da je u njihovom mjeranju uprava koristila značajne procjene i pretpostavke (inkrementalnu stopu zaduživanja, trajanje najma) učinila je ovo područje od posebne važnosti za našu reviziju.

U svjetlu činjenice da visoki stupanj složenosti, procjena i pretpostavki dovode do povećanog rizika pogrešnog prikazivanja, procijenili smo procese i kontrole Grupe za priznavanje imovine s pravom korištenja i povezanih obveza za najam kao dio naše revizije. Naš pristup reviziji uključivao je testiranje kontrola i detaljne revizijske procedure, uključujući slijedeće:

- Procjenu okruženja IT sustava povezanih s bazom ugovora o najmu, izračunom imovine s pravom korištenja, obveza za najam, amortizacije i troška kamata kao i drugih relevantnih sustava koji podržavaju računovodstveno evidentiranje ugovora o najmu, uključujući implementirane kontrole oko promjena sustava.
- Procjenu dizajna procesa postavljenih za evidentiranje transakcija u skladu s novim standardom i IT sustava kako bi se podržala provedba novih zahtjeva i testiranje njihove operativne učinkovitosti.
- Analizu uzoraka ugovora i usporedbu istih s podacima unijetim u sustav.
- Procjenu analize utjecaja na MSFI 16.
- Procijenili smo točnost i potpunost prezentacije i objavljivanja u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Uvjerili smo se da su sustavi i procesi koje je uspostavila uprava te izrađene procjene i pretpostavke dovoljno dokumentirani i potkrijepljeni kako bi se osiguralo da je utjecaj početne primjene MSFI-ja 16 pravilno priznat i objavljen.

Ključno revizijsko pitanje

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

Umanjenje vrijednosti goodwilla

Vidjeti bilješku 2.3 (Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke, bilješku 15 (Nematerijalna imovina). U okviru konsolidiranog izvješća o financijskom položaju Grupe iskazan je goodwill u iznosu od 444 milijuna kuna.

Prema zahtjevima MSFIa, Grupa mora, minimalno godišnje, provesti test umanjenja vrijednosti goodwilla. Usmjerali smo pozornost na ovo područje budući da procjena 'fer vrijednosti umanjene za troškove otuđenja' jedinica koje generiraju novac uključuju značajne prosudbe budućih rezultata poslovanja, naročito onih koje se odnose na projekcije novčanih tokova (projekcije prihoda i stope rasta) i primijenjenu diskontnu stopu.

U procjeni pretpostavki uprave objavljenih u bilješci 2.3 kao i korištenih metodologija (model diskontiranih novčanih tokova), koristili smo pomoć internih stručnjaka za procjene kako bismo procijenili korištene metodologije i temeljne pretpostavke.

S upravom smo raspravljali o njihovim procjenama projekcija budućih novčanih tokova i procesa na temelju kojih su napravljene. Provjerili smo matematičku točnost povezanih izračuna, te smo usporedili projekcije novčanih tokova s odobrenim planovima. Nismo uočili značajna odstupanja.

Usporedili smo ovogodišnje stvarne rezultate s prošlogodišnjim projekcijama kao indikaciju kvalitete procesa planiranja. Nismo našli značajne razlike.

Procijenili smo korištenu diskontnu stopu uspoređujući je sa stopama koje koriste usporedive organizacije i s tržišnim podacima. Pregledali smo analizu osjetljivosti ključnih pretpostavki, koju je napravila uprava, kako bismo utvrdili u kojoj mjeri promjene u tim pretpostavkama pojedinačno ili skupno mogu dovesti do umanjenja vrijednosti goodwilla. Utvrdili smo da je diskontna stopa nakon poreza koju je koristila uprava konzistentna s tržišnim podacima, te da je korištena stopa rasta konzistentna s povijesnim rezultatima i da nije veća od procjena za tu industriju.

Slažemo se s procjenom uprave da, na temelju dostupnih dokaza, nije utvrđena potreba za dodatnim značajnim umanjenjem knjigovodstvene vrijednosti goodwilla.

Kako smo odredili opseg revizije Grupe

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima kao cjelini, uzimajući u obzir strukturu Grupe, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Grupa posluje.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvešće posloводства

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, ali ne uključuju konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru da li je Izvješće posloводства sastavljeno u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu, te uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvješću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koju su sastavljeni konsolidirani financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s konsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvješće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu; te
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Ako temeljeno na poslu kojeg smo obavili na ostalim informacijama dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora i u svjetlu poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njezinog okruženja stečenog u okviru revizije, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.

- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Prikupljamo dostatne primjerene revizijske dokaze vezano uz financijske informacije subjekata ili poslovne aktivnosti unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Samostalno smo odgovorni za naše izvješće neovisnog revizora.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Grupe 4. svibnja 2011. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine s najnovijim ponovnim imenovanjem od 6. svibnja 2019. i predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 9 godina.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Michaela Tomičić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
3. ožujka 2020.

John Mathias Gasparac
Predsjednik Uprave

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

Tomičić

Michaela Tomičić
Ovlašteni revizor

Odgovornost za konsolidirana financijska izvješća

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da se konsolidirana financijska izvješća za svaku financijsku godinu sastave u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je odobrila Europska unija („EU“), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog položaja i rezultata poslovanja društva Hrvatski Telekom d.d. i ovisnih društava („Grupa“) za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje kako Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo neograničenosti vremena poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća.

Odgovornosti Uprave pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća uključuju osiguravanje:

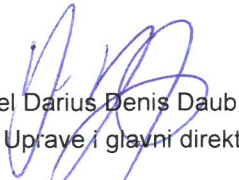
- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda; te
- pripremu konsolidiranih financijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti hoće li Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njegovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za očuvanje imovine Grupe te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odobrila konsolidirana financijska izvješća za izdavanje dana 3. ožujka 2020. godine.

Hrvatski Telekom d.d.
Radnička cesta 21
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

3. ožujka 2020. godine

Daniel Darius Denis Daub
Član Uprave i glavni direktor za financije

Nataša Rapačić
Članica Uprave i glavna operativna direktorica za privatne korisnike

Potpisano u ime Grupe,

Konstantinos Nempis
Predsjednik Uprave i glavni direktor

Boris Drilo
Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

Ivan Bartulović
Član Uprave i glavni direktor za ljudske resurse

Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

	Bilješke	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Prihodi od osnovne djelatnosti	4	7.704	7.783
Ostali prihodi	5	181	167
Troškovi prodane robe, materijala i energije	6	(1.608)	(1.650)
Troškovi usluga	7	(856)	(811)
Troškovi osoblja	9	(1.170)	(1.087)
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji		133	128
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	8	(2.147)	(1.730)
Ispravak vrijednosti potraživanja i ugovorne imovine	23	(73)	(76)
Ostali troškovi	10	(1.152)	(1.323)
Dobit iz osnovne djelatnosti	4	1.012	1.401
Financijski prihodi	11	22	28
Financijski troškovi	12	(134)	(139)
Financijski troškovi – neto		(112)	(111)
Neto udjeli u ulaganjima koja se obračunavaju metodom udjela	19	-	3
Dobit prije poreza na dobit		900	1.293
Porez na dobit	13	(161)	(234)
Dobit godine		739	1.059
Stavke koje bi se mogle reklasificirati u sveobuhvatnu dobit			
Promjene u vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i utjecaj promjene tečajnih razlika		5	(20)
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		5	(20)
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		744	1.039

Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

	Bilješke	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Dobit godine pripisuje se:			
Redovnim dioničarima Društva		740	1.062
Nekontrolirajući interes		(1)	(3)
		<u>739</u>	<u>1.059</u>
Ukupna sveobuhvatna dobit proizašla iz neprekinutog poslovanja raspoređuje se:			
Redovnim dioničarima Društva		743	1.045
Nekontrolirajući interes		1	(6)
		<u>744</u>	<u>1.039</u>
Zarada po dionici			
Osnovne i razrijeđene, iz neprekinutog poslovanja za dobit godine pripisivu redovnim dioničarima Društva	14	<u>9,14 kuna</u>	<u>13,03 kuna</u>

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

Konsolidirano izvješće o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2019. godine

	Bilješke	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	15	2.335	2.539
Imovina s pravom korištenja	18	709	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	6.372	6.197
Ulaganje u nekretnine	17	18	21
Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	19	380	382
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20	8	926
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	23	344	392
Ugovorna imovina	24	149	139
Bankovni depoziti	26	3	3
Odgođena porezna imovina	13	129	95
Ukupna dugotrajna imovina		10.447	10.694
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	21	158	136
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	23	1.480	1.548
Ugovorna imovina	24	302	203
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	25	142	201
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20	928	-
Potraživanja za porez na dobit		39	-
Imovina klasificirana kao namijenjena za prodaju	22	68	-
Bankovni depoziti	26	1	112
Novac i novčani ekvivalenti	26	2.762	3.137
Ukupna kratkotrajna imovina		5.880	5.337
UKUPNA IMOVINA		16.327	16.031

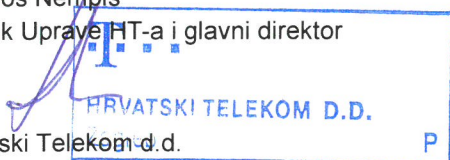
Konsolidirano izvješće o financijskom položaju (nastavak)
Na dan 31. prosinca 2019. godine

	Bilješke	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	32	10.245	9.823
Zakonske rezerve	33	491	491
Rezerve iz tržišne vrijednosti i učinak teč. razlika		(10)	(15)
Rezerve za trezorske dionice	34	73	71
Trezorske dionice	34	(73)	(71)
Zadržana dobit	35	2.000	2.565
Ukupno		12.726	12.864
Ne kontrolirajući interes		328	344
Ukupni kapital i rezerve		13.054	13.208
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	30	77	59
Obveze za najam	18	465	-
Posudbe	41	185	248
Obveze prema zaposlenicima	29	9	11
Prihod budućih razdoblja	28	-	15
Ostale obveze	27	61	118
Obveze za financijske najmove	41	-	3
Odgođena porezna obveza	13	42	44
Ukupne dugoročne obveze		839	498
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	27	2.023	2.024
Ugovorne obveze	24	85	78
Obveze prema zaposlenicima	29	6	7
Ukalkulirane obveze	31	59	69
Obveze za najam	18	183	-
Obveze za financijske najmove	41	-	2
Obveza za porez na dobit		5	76
Odgođeni prihod	28	5	13
Posudbe	41	68	56
Ukupne kratkoročne obveze		2.434	2.325
Ukupne obveze		3.273	2.823
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE		16.327	16.031

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

Potpisali u ime Grupe 3. ožujka 2020. godine:

Konstantinos Nempis
Predsjednik Uprave HT-a i glavni direktor

15 Hrvatski Telekom d.d.

P

Daniel Darius Denis Daub
Član Uprave HT-a i glavni direktor za financije

Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

	Bilješke	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije poreza na dobit		900	1.293
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	8	2.147	1.730
Prihod od kamata	11	(9)	(10)
Trošak kamata	12	117	114
(Dobit) od otuđenja imovine	5,10	(76)	(16)
Ostali neto financijski troškovi (prihod)	11,12	4	7
(Dobitak) od prodaje pridruženog društva		(19)	-
(Dobit) od prodaje električne energije	5	-	(30)
Udio u dobiti ulaganja u zajednički pothvat	19	-	(3)
(Povećanje) zaliha		(35)	(28)
Povećanje / (smanjenje) potraživanja i predujmova		189	(59)
(Povećanje) ugovorne imovine	24	(109)	(106)
(Smanjenje) obveza i obračunatih troškova		(100)	(164)
(Smanjenje) ugovornih obveza		(8)	(11)
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja		16	(3)
(Smanjenje) obveza prema zaposlenicima		(3)	(1)
Povećanje/(smanjenje) ukalkuliranih obveza	31	(10)	(27)
Ostale negotovinske stavke		(8)	(9)
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		2.996	2.677
Plaćene kamate		(113)	(100)
Plaćen porez na dobit		(310)	(232)
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		2.573	2.345
Ulagačke aktivnosti			
Izdaci za kupnju dugotrajne imovine		(1.460)	(1.536)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		40	38
Primici od prodaje poslovanja s električnom energijom	5	-	30
Izdaci za stjecanje HT Produkcije, neto od stečenih novčanih sredstava	3	(30)	-
Primici od prodaje podružnice (E-tours)		5	-
Primici od depozita		-	42
Primici od prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		-	4
Kupnja osiguranih depozita (obrnutih REPO poslova)	26	-	(504)
Primici od osiguranih depozita (obrnutih REPO poslova)	26	111	550
Primici od kamata		9	8
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima		(1.325)	(1.368)
Financijske aktivnosti			
Isplaćena dividenda	35	(809)	(489)
Isplaćena dividenda nekontrolirajućem interesu u podružnicama		(9)	(8)
Otplate za radio frekvencijski spektar, ugovore za sadržaj i EKI		(323)	(364)
Ostale financijske otplate		(7)	(4)
Otplate MCL		(8)	(8)
Otplata obveznica i kredita		(52)	-
Otplata najmova	18	(344)	(48)
Stjecanje trezorskih dionica	34	(73)	(71)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima		(1.625)	(992)
Neto (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		(377)	(15)
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja		3.137	3.152
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente		2	-
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	26	2.762	3.137

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Rezerva iz tržišne vrijed. i učinak teč. razlika	Rezerva za trezorske dionice	Trezorske dionice	Zadržana dobit	Ukupno	Nekontrolirajući interes	Ukupan kapital
	(bilješka 32)	(bilješka 33)		(bilješka 34)	(bilješka 34)	(bilješka 35)			
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	9.823	491	2	37	(37)	1.888	12.204	369	12.573
Usklađenje početnog stanja zadržane dobiti kod primjene MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018.	-	-	-	-	-	(48)	(48)	(8)	(56)
Usklađenje početnog stanja zadržane dobiti kod primjene MSFI 15 na dan 1. siječnja 2018.	-	-	-	-	-	223	223	5	228
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine nakon usklađenja	9.823	491	2	37	(37)	2.063	12.379	366	12.745
Dobit godine	-	-	-	-	-	1.062	1.062	(3)	1.059
Utjecaj promjene tečajnih razlika	-	-	(12)	-	-	-	(12)	(3)	(15)
Ostala sveobuhvatna dobit godine	-	-	(5)	-	-	-	(5)	-	(5)
Ukupna sveobuhvatna dobit godine	-	-	(17)	-	-	1.062	1.045	(6)	1.039
Isplaćena dividenda dioničarima Društva (bilješka 32)	-	-	-	-	-	(489)	(489)	(8)	(497)
Rezerve za trezorske dionice	-	-	-	71	-	(71)	-	-	-
Stjecanje trezorskih dionica	-	-	-	-	(71)	-	(71)	-	(71)
Poništenje dionica	-	-	-	(37)	37	-	-	-	-
Vrijednost konverzije prava MCL	-	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	9.823	491	(15)	71	(71)	2.565	12.864	344	13.208

Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Rezerva iz tržišne vrijed. i učinak teč. razlika	Rezerva za rezorske dionice	Trezorske dionice	Zadržana dobit	Ukupno	Nekontrolirajući interes	Ukupan kapital
	(bilješka 32) milijuni kuna	(bilješka 33) milijuni kuna	milijuni kuna	(bilješka 34) milijuni kuna	(bilješka 34) milijuni kuna	(bilješka 35) milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	9.823	491	(15)	71	(71)	2.565	12.864	344	13.208
Usklada zadržane dobiti nakon usvajanja MSFI-ja 16 1. siječnja 2019.	-	-	-	-	-	(1)	(1)	-	(1)
Stanje na dan 1. siječnja 2019. godine nakon usklađenja	9.823	491	(15)	71	(71)	2.564	12.863	344	13.207
Dobit godine	-	-	-	-	-	740	740	(1)	739
Utjecaj promjene tečajnih razlika	-	-	5	-	-	-	5	1	6
Ostala sveobuhvatna dobit godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit godine	-	-	5	-	-	740	745	-	745
Isplaćena dividenda dioničarima Društva (bilješka 32)	-	-	-	-	-	(809)	(809)	(8)	(817)
Rezerve za trezorske dionice	-	-	-	73	-	(73)	-	-	-
Stjecanje trezorskih dionica	-	-	-	-	(73)	-	(73)	-	(73)
Otkazane dionice	-	-	-	(71)	71	-	-	-	-
Vrijednost konverzije prava MCL	-	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Povećanje temeljnog kapitala (reinvestiranje dobiti)	422	-	-	-	-	(422)	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	10.245	491	(10)	73	(73)	2.000	12.726	328	13.054

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

1 Korporativne informacije

Hrvatski Telekom d.d. („HT“ ili „Društvo“) je dioničko društvo čiji je većinski vlasnik društvo Deutsche Telekom Europe B.V. koje drži 51,42% temeljnog kapitala Društva. Deutsche Telekom Europe Holding B.V. u 100%-tnom je vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. Deutsche Telekom Europe Holding B.V. je u 100%-tnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding GmbH čiji je 100%-tni vlasnik Deutsche Telekom AG). Dakle, Deutsche Telekom AG je krajnje matično društvo.

Registrirana adresa ureda Društva je Radnička cesta 21, Zagreb, Hrvatska.

Broj zaposlenika Grupe na dan 31. prosinca 2019. godine bio je 5.795 (31. prosinca 2018. godine: 5.698).

Osnovne aktivnosti Grupe opisane su u bilješci 4.

Konsolidirana financijska izvješća za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine odobrena su za objavu u skladu s odlukom Uprave od 3. ožujka 2020. godine. Ova konsolidirana financijska izvješća mora odobriti i Nadzorni odbor u skladu sa hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima.

2.1. Osnova izvješćivanja

Konsolidirana financijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je odobrila EU. Konsolidirana financijska izvješća su također u skladu sa hrvatskim Zakonom o računovodstvu koji se poziva na MSFI-je koje je odobrila EU.

Konsolidirana financijska izvješća sastavljena su prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke financijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti (bilješka 20) kako je dalje navedeno u računovodstvenim politikama. Konsolidirana financijska izvješća Grupe prikazana su u hrvatskim kunama („HRK“) koja je valuta objavljivanja Grupe. Svi iznosi objavljeni u konsolidiranim financijskim izvješćima izraženi su u milijunima kuna osim ako nije drugačije navedeno. U 2018. godini HT d.d. je prenio svoje udjele u društvima Iskon Internet d.d., Combis d.o.o., E-Tours d.o.o., KDS d.o.o. i Optima Telekom d.d. na društvo HT holding d.o.o. Navedeni udjeli su preneseni s HT d.d. na HT holding d.o.o. po neto knjigovodstvenoj vrijednosti. Na kraju 2019. godine, HT holding je prodao svoje udjele u E-Tours-u.

Konsolidirani financijski izvještaji uključuju financijske izvještaje tvrtke Hrvatski Telekom i HT holdinga d.o.o. u kojem HT posjeduje 100,00% dionica koje zajedno čine HT Group ("Grupa"). Tijekom 2019. godine HT d.d. je kupio EVO TV (HT Produkcija) od Hrvatske Pošte.

Društvo HT holding d.o.o. djeluje kao subjekt posebne namjene koje posjeduje sljedeća društva:

Društvo	Zemlja	Osnovne djelatnosti	Vlasnički udjel	
			31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Combis d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje informatičkih usluga	100%	100%
Iskon Internet d.d.	Republika Hrvatska	Pružanje internet i podatkovnih usluga	100%	100%
KDS d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje usluga kableske TV	100%	100%
E-tours d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje usluga putničke agencije	-	100%
OT-Optima Telekom d.d. /i/	Republika Hrvatska	Pružanje internet i podatkovnih usluga	17,41%	17,41%
Crnogorski Telekom AD	Republika Crna Gora	Pružanje mobilnih i fiksnih telekomunikacijskih usluga, internet i podatkovnih usluga	76,53%	76,53%

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.1. Osnova izvješćivanja (nastavak)

/i/ Kontrola nad Optima telekomom d.d. (Optima) uspostavljena je kroz prijenos upravljačkih prava u skladu sa ugovorom sa Zagrebačkom bankom d.d., najvećim pojedinačnim dioničarom Optime.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je dopustila koncentraciju sa Optimom i utvrdila set mjera vezano uz upravljanje i kontrolu nad Optimom, među kojima je i implementacija tzv. "Kineskog zida" između zaposlenika Optime i HT-a, a u svezi sa svim poslovno osjetljivim informacijama s izuzećem financijskih podataka potrebnih za konsolidaciju.

Kontrola HT-a nad Optimom prvotno je bila ograničena na period od četiri godine, do 18. lipnja 2018. godine.

HT je 14. lipnja 2017. godine zaprimio odluku Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) kojom je HT-u produljeno trajanje prava privremenog upravljanja društvom OT-Optima Telekom d.d. na razdoblje od dodatne tri godine, odnosno do 10. srpnja 2021 godine.

U srpnju 2021. godine pravo se automatski ukida, bez mogućnosti produženja. Na dan isteka treće godine HT je dužan započeti postupak prodaje svih svojih dionica Optime, tijekom kojeg ima pravo prodavati i dionice Optime koje drži Zagrebačka banka (bilješka 3).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.1. Osnova izvješćivanja (nastavak)

U nastavku su prikazani sažeti financijski podaci za podružnice s nekontrolirajućim interesom OT-Optima Telekom d.d. i Crnogorski Telekom AD. Vrijednosti su prikazane prije konsolidacijskih eliminacija uključujući fer vrijednost stečene prepoznatljive imovine na razini konsolidacije.

OT-Optima Telekom d.d.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Sažeto izvješće o financijskom položaju	milijuni kuna	milijuni kuna
Kratkotrajna imovina	144	148
Kratkoročne obveze	447	355
Kratkotrajna neto imovina	(303)	(207)
Dugotrajna imovina	684	674
Dugoročne obveze	244	311
Dugotrajna neto imovina	440	363
Neto imovina	137	156
Akumulirani nekontrolirajući interes	84	102
Sažeto izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi	531	539
Dobit razdoblja	(11)	(19)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	(11)	(19)
Dobit koja pripada nekontrolirajućem interesu	(9)	(16)
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	-	-
Sažeto izvješće o novčanim tijekovima	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti	162	36
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima	(57)	(53)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima	(99)	5
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	6	(12)

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.1. Osnova izvješćivanja (nastavak)

Crnogorski Telekom AD	31. prosinca	31. prosinca
Sažeto izvješće o financijskom položaju	2019.	2018.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Kratkotrajna imovina	295	293
Kratkoročne obveze	224	248
Kratkotrajna neto imovina	71	45
Dugotrajna imovina	1.200	1.185
Dugoročne obveze	80	45
Dugotrajna neto imovina	1.120	1.140
Neto imovina	1.191	1.185
Akumulirani nekontrolirajući interes	243	242
Sažeto izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	31. prosinca	31. prosinca
	2019.	2018.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi	598	631
Dobit razdoblja	34	56
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	34	56
Dobit koja pripada nekontrolirajućem interesu	8	13
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	-	-
Sažeto izvješće o novčanim tijekovima	31. prosinca	31. prosinca
	2019.	2018.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti	200	158
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima	(108)	(81)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima	(99)	(67)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	(7)	10

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava

Sljedeći izmijenjeni standardi stupili su na snagu od 1. siječnja 2019. godine, ali nisu imali materijalnog utjecaja na Grupu:

- IFRIC 23 „Nesigurnost u tretmanu poreza na dobit“ (objavljeno 7. lipnja 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- Značajke predujma s negativnom naknadom - Izmjene i dopune MSFI-ja 9 (objavljeno 12. listopada 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- Izmjene i dopune MRS-a 28 „Dugoročni interesi u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“ (objavljeno 12. listopada 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- Godišnja poboljšanja za izvještajni ciklus od 2015. do 2017. godine - Izmjene i dopune MSFI-ja 3, MSFI-ja 11, MRS-a 12 i MRS-a 23 (objavljeno 12. prosinca 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- Dopune MRS-a 19 „Izmjena i dopuna plana, smanjenje ili namirenje“ (objavljeno 7. veljače 2018. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine)

a) *Novi i dopunjeni standardi koje je Grupa usvojila*

Usvajanje MSFI 16 Najma

Grupa je odlučila primijeniti standard od obaveznog datuma usvajanja 1. siječnja 2019. godine primjenom modificirane retrospektivne metode, bez ispravljanja usporednog prethodnog razdoblja i korištenja određenih pojednostavljenja koja dopušta standard. Imovina s pravom korištenja za najmove imovine na datum primjene mjeri se kao da su se uvijek primjenjivala nova pravila. Sva ostala imovina s pravom korištenja mjeri se iznosom obveze za zakup nakon usvajanja (prilagođenog za sve unaprijed plaćene ili obračunate troškove).

Primjenjujući MSFI 16 prvi put, Grupa je koristila sljedeća praktična pomagala dopuštena standardom:

- obračunavanje operativnih najмова s preostalim rokom najma kraćim od 1 mjeseca na dan 1. siječnja 2019. godine kao kratkoročni najam,
- isključujući početne izravne troškove za mjerenje imovine s pravom korištenja na datum početne primjene

Grupa je također izabrala da ne preispituje je li je ugovor na dan početnog priznavanja ugovor o zakupu. Umjesto toga, za ugovore sklopljene prije datuma tranzicije, Grupa se oslanjala na svoju procjenu primjenom MRS 17, Najmovi i IFRIC 4, određujući sadrži li ugovor najam.

Ponderirana prosječna inkrementalna stopa zaduživanja primijenjena za Grupu na obveze najma na dan 1. siječnja 2019. godine iznosila je 6,02%.

Grupa je prenijela prava služnosti i prava puta (zajedno: služnosti) s nematerijalne imovine na imovinu s pravom korištenja sukladno MSFI 16. Služnosti predstavljaju ekskluzivna prava na korištenje određenog dijela zemljišta sa zadovoljenim kriterijima da budu klasificirani kao najmovi.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(a) *Novi i dopunjeni standardi koje je Grupa usvojila (nastavak)*

Usvajanje MSFI 16 Najma (nastavak)

Do 2017. godine troškovi vezani za služnosti kapitalizirani su u razdoblju od 3 godine. Trošak je iznos jednokratne naknade plaćene prilikom sklapanja aranžmana i bilo koje druge naknade za koju se smatra da je neizbježna. Rok ugovora koji se ne može raskinuti je tri godine, jer se pretpostavlja da je ovo plaćanje neizbježno zbog činjenice da u tom vremenskom razdoblju neće biti značajnih promjena u tehnologiji i topologiji, te da Grupa ne može promijeniti svoje rute ili pronaći ostale lokacije za EKI u kraćem vremenskom razdoblju. Prema tome, procjena je Grupe da je konzistentno razdoblje od 3 godine razdoblje odgovornosti i vijeka trajanja EKI imovine od svakog datuma bilance.

Uzimajući u obzir mnoge promjene u pravnom okruženju koje bi mogle uzrokovati mnogo izmjena ugovora u skoroj budućnosti, Grupa je skratila rok najma na 1 godinu u 2018. godini. Uprava Grupe smatra da zakupodavac može raskinuti najam ako Grupa nema korisničku dozvolu i da je naknada u određenoj mjeri varijabilna te da je optimalno imati najam od jedne godine za služnosti s neodređenim rokom. To znači da je prosudba menadžmenta Grupe da je opravdano sigurno da će Grupa imati pristup zemljištu predviđenom služnosti za godinu dana, jer je ovo godina za koju naknada nije promjenjiva i bit će plaćena. Ova promjena procjene utjecala je na smanjenje financijske obveze i nematerijalne imovine u iznosu od 46 milijuna kuna u 2018. godini.

Otpuštanje obračunatih kamata priznaje se kao trošak kamate i prikazuje se u okviru ostalih financijskih prihoda / rashoda.

Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa je imalo ugovorene obveze za zakup u iznosu od 458 milijuna kuna. Od ovih ugovorenih obveza, 125 milijuna kuna odnosilo se na kratkoročni najam.

Usklađivanje ugovornih obveza za operativni najam, objavljenih u bilješci 36, s priznatom obvezom je kako slijedi:

<i>U milijunima kuna</i>	31. prosinca 2018./ 1. siječnja 2019.
Ukupne buduće ugovorne minimalne isplate za operativni najam na dan 31. prosinca 2018. godine (bilješka 36)	458
- EKI obveze priznate na dan 31. prosinca 2018. godine	87
- Ugovori koji nisu predmet MSFI 16	(58)
- Učinak diskontiranja na sadašnju vrijednost	(47)
- Promjene iz novih identificiranih najмова	91
Ukupne obveze za najmu priznate na dan 1. siječnja 2019. godine	531

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(a) *Novi i dopunjeni standardi koje je Grupa usvojila (nastavak)*

Usvajanje MSFI 16 Najma (nastavak)

Promjena računovodstvene politike utjecala je na sljedeće stavke konsolidiranog izvještaja o financijskom stanju na dan 1. siječnja 2019. godine:

U milijunima kuna	Bilješke	Utjecaj usvajanja MSFI 16
Smanjenje nematerijalne imovine	15	(104)
Otuđenje nematerijalne imovine	15	(35)
Smanjenje nekretnina, postrojenja i opreme	16	(13)
Povećanje imovine s pravom korištenja	18	578
Smanjenje unaprijed plaćenih troškova	25	(23)
Smanjenje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		(98)
Smanjenje dugoročnih ostalih obveza		(30)
Povećanje / (smanjenje) obveza poreza na dobit		1
Povećanje obveza za najam	18	531
Povećanje / (smanjenje) kapitala - zadržana dobit, netirana za odgođeni porez		(1)

Korisni životni vijek imovine s pravom korištenja je kako slijedi:

Zemljište	3 godine
Nekretnine	6 godina
Oprema	5 godina
Ostalo	3 godine

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni

Objavljeno je nekoliko novih standarda i smjernica koji su obvezni za izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine i koje Grupa nije ranije usvojila.

Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata - Izmjene i dopune MSFI-ja 10 i MRS-a 28 (objavljeno 11. rujna 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon datuma koji odredi IASB)

Ovim se amandmanima rješava nedosljednost između zahtjeva iz MSFI 10 i zahtjeva iz MRS-a 28 koji se odnose na prodaju ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata. Glavna posljedica izmjena i dopuna je da se priznaje puni dobitak ili gubitak kada transakcija uključuje poslovanje. Djelomični dobitak ili gubitak priznaje se kada transakcija uključuje imovinu koja ne predstavlja poslovanje, čak i ako tu imovinu drži podružnica. Grupa trenutno procjenjuje utjecaj izmjena i dopuna na konsolidirane financijske izvještaje.

MSFI 17 Ugovori o osiguranju (objavljeno 18. svibnja 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine)

MSFI 17 zamjenjuje MSFI 4 koji je tvrtkama omogućio da obavljaju računovodstvo ugovora o osiguranju koristeći postojeće prakse. Zbog toga je investitorima bilo teško usporediti financijsku izvedbu inače sličnih osiguravajućih društava. MSFI 17 je jedinstveni standard temeljen na računovodstvu za sve vrste ugovora o osiguranju, uključujući ugovore o reosiguranju koje ima osiguratelj. Standard zahtijeva priznavanje i mjerenje grupe ugovora o osiguranju po: (i) sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova prilagođenih riziku (novčani tokovi ispunjenja) koja uključuje sve raspoložive podatke o ispunjenim novčanim tokovima na način koji je u skladu s promatranim tržišnim informacijama; plus (ako je ta vrijednost obveza) ili minus (ako je ta vrijednost imovina) (ii) iznos koji predstavlja neostvarenu dobit u grupi ugovora (ugovorna marža usluge). Osiguratelji će priznavati dobit iz grupe ugovora o osiguranju tijekom razdoblja pokrića osiguranja i nakon otpuštanja rizika. Ako skupina ugovora je ili postaje gubitak, subjekt će odmah priznati gubitak. Grupa trenutno procjenjuje utjecaj novog standarda na konsolidirane financijske izvještaje.

Izmjene i dopune Konceptualnog okvira za financijsko izvještavanje (objavljeno 29. ožujka 2018. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine)

Revidirani konceptualni okvir uključuje novo poglavlje o mjerenju; smjernice za izvještavanje o financijskim rezultatima; poboljšane definicije i smjernice - posebice definicija obveze; i pojašnjenja u važnim područjima, kao što su uloge upravljanja, opreznost i mjerna nesigurnost u financijskom izvještavanju.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

b) *Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni (nastavak)*

Definicija poslovanja - Izmjene i dopune MSFI-ja 3 (objavljeno 22. listopada 2018. godine i na snazi za akvizicije u izvještajnom razdoblju koje započinje 1. siječnja 2020. godine ili kasnije)

Izmjene i dopune revidiraju definiciju poslovanja. Poduzeće mora imati inpute i materijalni postupak koji zajedno značajno doprinose u stvaranju rezultata. Nova smjernica pruža okvir za procjenu prisutnosti inputa i materijalnih postupaka, uključujući i poduzeća u ranoj fazi koja još nisu generirala rezultate. Uvjet da se poduzeće koje još nije generiralo rezultate klasificira kao poslovanje je organizirana radna snaga. Definicija pojma „rezultati” sužena je da se usredotoči na robu i usluge koje se pružaju kupcima, ostvarujući prihode od ulaganja i ostale prihode, a isključuje povrate u obliku nižih troškova i drugih ekonomskih koristi. Također nije više potrebno procjenjivati jesu li sudionici na tržištu sposobni zamijeniti elemente koji nedostaju ili integrirati stečene aktivnosti i imovinu. Subjekt može primijeniti "test koncentracije". Stečena imovina ne predstavljala poslovanje ako je sva fer vrijednost stečene bruto imovine koncentrirana u jednom sredstvu (ili grupi slične imovine). Izmjene su potencijalne i Grupa će ih primijeniti i procijeniti njihov utjecaj od 1. siječnja 2020. godine.

Definicija materijalnosti - Izmjene i dopuna MRS-a 1 i MRS-a 8 (objavljeno 31. listopada 2018. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine)

Izmjene i dopune pojašnjavaju definiciju materijalnosti i kako ju primijeniti uključivanjem u definiciju smjernice koja je do sad bila drugdje u MSFI-ju. Pored toga, unaprijeđena su objašnjenja koja prate definiciju. Konačno, izmjene osiguravaju da je definicija materijalnosti konzistentna u svim MSFI standardima. Informacije su materijalne ako bi se moglo opravdano očekivati da se njihovim izostavljanjem, pogrešnim prikazivanjem ili nejasnim prikazivanjem može utjecati na odluke koje primarni korisnici financijskih izvještaja donose na temelju tih financijskih izvještaja koji pružaju financijske informacije o određenom izvještajnom subjektu. Grupa trenutno procjenjuje utjecaj izmjena i dopuna na konsolidirane financijske izvještaje.

Reforma referentne kamatne stope - Izmjene i dopune MSFI-ja 9, MRS-a 39 i MSFI-ja 7 (objavljeno 26. rujna 2019. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine)

Izmjene su potaknute zamjenom referentnih kamatnih stopa kao što su LIBOR-a i ostale međubankovne stope („IBOR-ovi“). Izmjene i dopune pružaju privremene olakšice od primjene određenih zahtjeva računovodstva zaštite u odnosima na koje izravno utječe reforma IBOR-a. Računovodstvo zaštite novčanih tokova po MSFI-ju 9 i MRS-u 39 zahtijeva da budući zaštićeni novčani tokovi budu "vrlo vjerojatni". Ako ti novčani tokovi ovise o IBOR-u, dopuna zahtijeva od poslovnog subjekta pretpostavku da se kamatna stopa na kojoj se zasnivaju zaštićeni novčani tokovi ne mijenja kao rezultat reforme. MRS 39 i MSFI 9 zahtijevaju buduću procjenu izmjena i dopuna kako bi se primijenilo računovodstvo zaštite novčanih tokova. Iako se očekuje da novčani tokovi po IBOR-u i IBOR stopi zamjene uglavnom budu jednaki, što minimizira bilo kakvu neučinkovitost, to više ne može biti slučaj kako se bliži datum stupanja reforme na snagu. U skladu s izmjenama i dopunama, subjekt može pretpostaviti da reforma IBOR-a ne mijenja referentnu kamatnu stopu na kojoj se temelje novčani tokovi zaštićene stavke, instrumenta zaštite ili zaštićenog rizika. Reforma IBOR-a također može uzrokovati izlaz zaštite izvan intervala 80–125% zahtijevanog retrospektivnim testom u skladu s MRS-om 39.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

b) *Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni (nastavak)*

Reforma referentne kamatne stope - Izmjene i dopune MSFI-ja 9, MRS-a 39 i MSFI-ja 7 (objavljeno 26. rujna 2019. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine) (nastavak)

MRS 39 je izmijenjen kako bi se osigurao izuzetak od retrospektivnog testa učinkovitosti, tako da se zaštita ne prekida tijekom razdoblja nesigurnosti vezanog uz IBOR isključivo zato što retrospektivna učinkovitost nadilazi ovaj raspon. Međutim, ostali zahtjevi računovodstva zaštite, uključujući prospektivnu procjenu, i dalje trebaju biti ispunjeni. U određenim je zaštitama, zaštićena stavka ili zaštićeni rizik vanjska komponenta rizika IBOR-a. Kako bi se računovodstvo zaštite moglo primijeniti, MSFI 9 i MRS 39 zahtijevaju da označena komponenta rizika bude izdvojena i pouzdano mjerljiva. Prema izmjenama i dopunama, komponenta rizika treba se izdvojiti na početku razdoblja zaštite, a ne kontinuirano. U kontekstu makro zaštite, kada subjekt učestalo resetira odnos zaštite, olakšica se primjenjuje od trenutka kada je stavka inicijalno zaštićena unutar tog odnosa zaštite. Svaka neučinkovitost zaštite će i dalje biti zabilježena u računu dobiti i gubitka prema MRS-u 39 i MSFI-ju 9. Izmjene i dopune utvrđuju kada olakšice prestaju, što uključuje neizvjesnost koja proizlazi za razdoblje kada reforma referentne kamatne stope više nije na snazi. Izmjene i dopune zahtijevaju od subjekta dodatne informacije investitorima o njihovim odnosima zaštite koji su izravno pogođeni tim nesigurnostima, uključujući nominalni iznos instrumenata zaštite, na koje se primjenjuju olakšice, sve značajne pretpostavke ili prosudbe donesene u primjeni tih olakšica i kvalitativnu objavu, kako na subjekt utječe reforma IBOR-a i kako subjekt upravlja procesom tranzicije. Grupa trenutno procjenjuje utjecaj izmjena i dopuna na konsolidirane financijske izvještaje.

Ako nije drugačije navedeno, ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na konsolidirane financijske izvještaje Grupe.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke

Pri izradi financijskih izvješća Grupe, Uprava je koristila određene procjene i pretpostavke koje utječu na objavljene prihode, rashode, imovinu i obveze te objavljivanje nepredviđenih obveza tijekom i na datum izvješća. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove pretpostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti odnosne imovine ili obveza u budućim razdobljima. Ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjena neizvjesnosti na datum izvješća o financijskom položaju koje nose znatan rizik značajnih izmjena knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini navedene su kako slijedi:

Rezerviranja i nepredviđene obveze

Grupa je izložena riziku u nekoliko sudskih sporova i regulatornih postupaka i sporu oko vlasništva distributivne telekomunikacijske kanalizacije koji mogu rezultirati značajnim odljevom ekonomskih sredstava ili prestankom priznavanja povezane imovine. Grupa koristi unutarnje i vanjske pravne stručnjake kako bi procijenila ishod svakog slučaja zasebno te odlučila treba li i koji iznos troškova rezervirati u financijskim izvješćima, kao što je detaljnije objašnjeno u bilješkama 30, 31 i 37. Promjene u ovim prosudbama mogle bi imati značajan utjecaj na financijska izvješća Grupe.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Određivanje umanjena vrijednosti imovine uključuje korištenje procjena koje sadrže, ali nisu ograničene na uzroke, trenutak i iznos umanjena vrijednosti. Umanjenje vrijednosti temelji se na mnogim čimbenicima poput promjene tržišnih uvjeta, očekivanjima rasta industrije, povećanju troška kapitala, promjenama budućih mogućnosti financiranja, tehnološkoj zastarjelosti, prestanku pružanja usluga, troškovima zamjene, iznosima plaćenim u usporedivim transakcijama i ostalim promjenama okolnosti koje ukazuju na postojanje umanjena vrijednosti. Nadoknativi iznos i fer vrijednosti obično se utvrđuju metodom diskontiranog novčanog tijeka koja sadrži razumne pretpostavke o tržištu. Utvrđivanje pokazatelja umanjena vrijednosti, kao i procjena budućih novčanih tijekova i određivanje fer vrijednosti imovine (ili grupe imovina) zahtijeva od menadžmenta značajne procjene pri prepoznavanju i vrednovanju pokazatelja umanjena vrijednosti, očekivanih novčanih tijekova, primjenjivih diskontnih stopa, korisnih vjekova uporabe i ostataka vrijednosti. Konkretno, procjena novčanih tijekova pri određivanju fer vrijednosti djelatnosti podrazumijeva neprestano ulaganje u mrežnu infrastrukturu potrebno za rast budućih prihoda kroz nove podatkovne proizvode i usluge, za koje su raspoloživi tek ograničeni povijesni podaci o potražnji. Potražnja za tim proizvodima i uslugama manja od očekivane uzrokovala bi niže prihode, manji novčani tijek i potencijalno umanjenje na fer vrijednost ulaganja, što bi nepovoljno utjecalo na buduće rezultate poslovanja.

Kalkulacija fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje temeljena je na raspoloživim podacima iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjene za dodatne troškove otuđenja imovine. Kalkulacija vrijednosti u uporabi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Novčani tijekovi su izvedeni iz srednjoročnog financijskog plana, a nakon tog planskog razdoblja ekstrapoliraju se korištenjem prikladnih stopa rasta. Nadoknativi iznos je najosjetljiviji na diskontnu stopu korištenu za model diskontiranog novčanog tijeka kao i na očekivani budući novčani priljev i stopu rasta korištenu za svrhu ekstrapolacije podataka. Detalji o neto knjigovodstvenoj vrijednosti i utjecaju na rezultat za razdoblje dani su u bilješkama 15, 16, 17 i 18.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke (nastavak)

Korisni vijek trajanja imovine

Utvrđivanje korisnog vijeka imovine temelji se na povijesnom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenom tehnološkom razvoju i promjenama u širim gospodarskim i industrijskim čimbenicima. Primjerenost procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama. Vjerujemo da je ovo važna računovodstvena procjena, budući da uključuje pretpostavke o tehnološkom razvoju u inovativnoj industriji i značajno ovisi o investicijskim planovima Grupe. Nadalje, s obzirom na značajan udjel imovine Grupe koja se amortizira u ukupnoj imovini, utjecaj većih promjena ovih pretpostavki mogao bi biti značajan za financijski položaj i rezultate poslovanja Grupe.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu korisnog vijeka te iznosa troška amortizacije, s nepromijenjenim ostalim varijablama:

	Povećanje/ smanjenje u %	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2019. godine	+10 -10	114 (125)
Godina završena 31. prosinca 2018. godine	+10 -10	115 (126)

Umanjenje vrijednosti goodwilla

Grupa godišnje testira goodwill na umanjenje vrijednosti. Nadoknadivi iznosi jedinica koje stvaraju novac utvrđuju se na osnovi izračuna vrijednosti u uporabi. Ovi izračuni zahtijevaju korištenje procjena (bilješka 15). Menadžment vjeruje da nijedna razumno očekivana promjena u ključnim pretpostavkama ne bi uzrokovala da knjigovodstvena vrijednost 'poslovni' i 'privatni' jedinica koje stvaraju novac značajno premašuje njihov nadoknadivi iznos. U slučaju jedinice koja stvara novac HT Produkcije razumno očekivana promjena u nekoj od ključnih pretpostavki gledajući ih odvojeno (kao što su smanjenje rasta prihoda za 2%, povećanje troškova za 2% ili promjene omjera kapitalnih ulaganja i prihoda) sa svim ostalim varijablama nepromijenjenima, može rezultirati umanjenjem vrijednosti do 8 milijuna kuna

Godišnji test umanjenja vrijednosti doveo je do umanjenja goodwilla u Optima Telekom u ukupnom iznosu od 52 milijuna kuna.

Obveze po ugovorima o sadržaju

Kao što je navedeno u politici nematerijalne imovine (bilješka 2.4.) troškovi sadržaja kapitaliziraju se i priznaje se odgovarajuća obveza. Određivanje obveze za varijabilne ugovore zahtijeva procjenu jer se temelji na procijenjenom broju budućih kupaca i diskontne stope. Menadžment vjeruje da nijedna razumno očekivana promjena u ključnim pretpostavkama ne bi uzrokovala značajnu promjenu u iznosu obveze.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke (nastavak)

Nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom

Prilikom zaključivanja da stečeni brand ima neograničen korisni vijek, Grupa se vodila činjenicom da brand predstavlja cijeli segment poslovanje se odnosi na operatera sa dokazanom i održivom potražnjom za svojim proizvodima i uslugama na adekvatno uspostavljenom tržištu. Brand je povijesno građen kroz izdatke za korisnički marketing i promociju. Grupa je razmotrila i druge čimbenike kao što je sposobnost da nastavi štiti zakonska prava koja proizlaze iz branda na neodređeno vrijeme i odsutnost bilo kakvih konkurentskih čimbenika koji bi mogli ograničiti životni vijek branda. Grupa očekuje kontinuirane ekonomske koristi od stečenog branda u budućnosti. Međutim, strateška odluka da se povuče marketinšku potporu brandu ili slabljenje branda kao posljedica promjena u preferencijama potrošača moglo dovesti do umanjenja vrijednosti u budućnosti. Također, razumno očekivana promjena u nekoj od ključnih pretpostavki gledajući ih odvojeno (kao što je promjena prihoda za 2% i promjena royalty relief stope za 0,1%) ne dovodi do umanjenja vrijednosti branda.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke (nastavak)

Model očekivanog gubitka

S primjenom MSFI-ja 9, uvodi se model očekivanog gubitka (ECL). Mjerenje očekivanog gubitka od umanjenja vrijednosti temelji se na razumnim i potpornim informacijama koje su dostupne bez pretjeranih troškova i napora, i koje uključuju informacije o prošlim događajima, trenutnim te predviđenim budućim uvjetima i okolnostima.

Prilikom utvrđivanja očekivanih budućih potreba za umanjenjem vrijednosti obično se koriste povijesne vjerojatnosti neispunjavanja obveza, koje se nadopunjuju budućim parametrima relevantnim za kreditni rizik.

Makroekonomski podaci povezuju se s povijesnim ponašanjem kupaca pri čemu se isti korigiraju pod sljedećim uvjetima:

- Stopa nezaposlenosti - Ako su promjene stopa nezaposlenosti veće od 2% u odnosu na prosjek zadnje dvije godine
- BDP - Ako su promjene stope BDP-a veće od 1% u odnosu na prosjek zadnje četiri godine
- Prosječne kamatne stope - Ako su promjene prosječnih kamatnih stopa veće od 2% u odnosu na prosjek zadnje četiri godine

Opći pristup očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuje se na zajmove, dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku i dužničke instrumente koji se mjere kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Pojednostavljeni pristup očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuje se na potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu što rezultira ranijim priznavanjem troška od umanjenja vrijednosti.

Osim gore navedene imovine na koju se primjenjuje pojednostavljeni pristup, kod naknadnog mjerenja sve ostale financijske imovine primjenjuje se opći pristup u procjeni kreditnog gubitka koji se sastoji od tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3. Primjena stupnja ovisi o povećanju kreditnog rizika po financijskom instrumentu nakon inicijalnog priznavanja, odnosno o kreditnoj kvaliteti financijskog instrumenta:

Stupnjevi za procjenu kreditnog gubitka	Model primjene	Povećanje kreditnog rizika
Stupanj 1 Naplativost (Performing)	Model 12-mjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka	Nije značajno povećanje
Stupanj 2 Otežana naplativost (Underperforming)	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijelo razdoblje trajanja instrumenta	Značajno povećanje
Stupanj 3 Upitna naplativost (Non-performing)	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijelo razdoblje trajanja instrumenta	Značajno povećanje
		+
		postoji dokaz o umanjenju vrijednosti na datum izvještavanja

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke (nastavak)

Model očekivanog gubitka (nastavak)

Kreditni rizik je rizik da ugovorna strana financijskog instrumenta stvara financijske gubitke za drugu ugovornu stranu neispunjavanjem ugovorne obveze. Budući da standard ne propisuje definiciju 'značajnog povećanja kreditnog rizika', Grupa sama odlučuje kako ga definirati u kontekstu vrsta instrumenata koje drži, uzimajući u obzir dostupnost informacija i vlastite povijesne podatke. Osnova za procjenu povećanja kreditnog rizika je ili vjerojatnost neispunjavanja obveza ili analiza dospjelih potraživanja. Revizija primjenjivih postotaka kreditnog rizika pojednostavljenog pristupa vrši se dva puta godišnje za potrebe mjerenja kreditnog rizika i povijesnih podataka kako bi se utvrdio očekivani kreditni gubitak. Pored toga, analiziraju se makroekonomski podaci – stopa inflacije, kamatne stope potrošačkih kredita, BDP po glavi stanovnika, stope nezaposlenosti i zaposlenosti i indeks potrošačkih cijena. Navedeni podaci se stavljaju u odnos s povijesnim ponašanjem klijenata Grupe kako bi se uvidjela mogućnost promjene primijenjenih postotaka kreditnog rizika.

Standard sadrži oborivu pretpostavku da „događaj neispunjenja plaćanja“ nastaje kada je financijska imovina u dospijeću više od 90 dana.

Pretpostavku podupiru i sljedeći događaji:

- Ugovorna strana više puta ne ispunjava obveze plaćanja i usluga je blokirana (ugovor još nije raskinut)
- Ugovorna strana premašuje kreditni limit s neplaćenim računima i ne plaća unatoč ponovljenim zahtjevima
- Embargo/države u recesiji ili države s ograničenjima plaćanja od strane državne banke

Pri stvaranju iskazanih pretpostavki koriste se procjene temeljene na povijesnim podacima i postojećim tržišnim uvjetima.

Za potraživanja od kupaca primjenjuje se pojednostavljeni pristup mjerenja očekivanog kreditnog gubitka, tj. mjerenja na osnovi skupine potraživanja, zbog velikog broja analitičkih podataka (kupaca) i homogene baze potraživanja. Potraživanja od kupaca su podijeljena na portfelje ovisno o tipu kupca i prate se prema starosnoj strukturi. Portfelji se stvaraju na temelju sličnosti ponašanja korisnika prema povijesnim podacima i budućim očekivanjima. Primjeri portfelja su mobilni privatni korisnici, fiksni privatni korisnici, mobilni poslovni korisnici i fiksni poslovni korisnici. Primjeri skupina dospelosti potraživanja su nedospjela, dospjela 0-29 dana, dospjela 30-89 dana i nadalje. Navedene skupine se stvaraju na temelju koraka u procesu naplate.

Prilikom prve primjene MSFI 9, Grupa očekuje da će sva potraživanja biti potpuno vrijednosno usklađena u razdoblju od 3 godine nakon datuma dospijeća. Ako se ranije ne naplate, sva potraživanja od telekom operatera se utužuju u roku od jedne godine od datuma dospijeća. Analiza potraživanja i pripadajućeg vrijednosnog usklađenja pokazala su značajnu naplatu potraživanja u prvoj godini od datuma dospijeća i u sljedeće dvije godine putem sudskih tužbi. Povijesno gledano, navedeni trendovi su stabilni i nema poznatih činjenica niti naznaka da će se trend promijeniti u budućim razdobljima.

U 2017. godini vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca je procijenjeno temeljem modela nastalog gubitka, a nakon primjene MSFI 9, kreditni rizik potraživanja od kupaca je priznat kroz ECL matricu vrijednosnog usklađenja. Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo promjena u metodama početne procjene ili značajnim pretpostavkama koje su korištene.

Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo značajnih promjena u knjigovodstvenoj vrijednosti financijskih instrumenata, a time niti značajnog utjecaja na iznos vrijednosnog usklađenja.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke (nastavak)

Priznavanje prihoda

Kod primjene MSFI 15 na razini portfelja, za razliku od pojedinačnih ugovora, uključeno je više prosudbi (statističkih podataka temeljenih na povijesnim podacima i iskustvu) koje su primijenjene kako bi reflektirale ponašanje ugovora od trenutka potpisa kroz period trajanja. Najznačajnije prosudbe uključuju:

- vrijednosno usklađenje ugovorne imovine zbog prijevremenih raskida ugovora u rasponu 3%-10% i povezane naplate penala u rasponu 55%-75%, ovisno o portfelju / grupi kupaca.
- vrijednosno usklađenje ugovorne imovine zbog neplaćanja (poveznica na MSFI 9) u rasponu 0,1% -1,5%, ovisno o portfelju / grupi kupaca.
- korištenje budžeta za uređaje linearno kroz 12 mjeseci od potpisa ugovora.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika

a) *Dobit iz osnovne djelatnosti*

Dobit iz osnovne djelatnosti određena je kao rezultat prije poreza na dobit i financijskih stavaka. Financijske stavke uključuju prihod od kamata na novac u bankama, depozite, trezorske zapise, financijsku imovinu raspoloživu za prodaju koja nose kamatu, udjel u dobiti ili gubitku od pridruženog društva te zajedničkog pothvata, troškove kamata na posudbe, dobitke i gubitke od prodaje financijskih imovine raspoložive za prodaju te pozitivne i negativne tečajne razlike po cjelokupnoj monetarnoj imovini i obvezama iskazanim u stranim valutama.

b) *Poslovna spajanja i goodwill*

Ovisna društva su sva društva nad kojima Grupa ima kontrolu. Grupa kontrolira subjekt, kada je Grupa izložena, ili ima pravo na, promjenjive povrate iz svoje povezanosti sa subjektom i ima mogućnost utjecati na te povrate kroz svoju moć nad subjektom. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma od kojeg je kontrola prenesena na Grupu, te se prestaju konsolidirati od datuma prestanka kontrole.

Grupa primjenjuje metodu računovodstva stjecanja za iskazivanje poslovnih spajanja. Prenesena naknada prilikom stjecanja ovisnog društva je fer vrijednost prenesene imovine, obveza nastalih prema bivšim vlasnicima stečenog društva i ulaganja Grupe. Prenesena naknada uključuje i fer vrijednost imovine ili obveza nastalih iz aranžmana potencijalnih naknada. Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i nepredviđene obveze u poslovnom spajanju početno se mjere po fer vrijednosti na datum stjecanja. Grupa priznaje svaki nekontrolirajući interes u stečenom društvu na osnovi metode stjecanja u etapama, ili po fer vrijednosti ili po proporcionalnom udjelu prepoznatljive neto imovine subjekta koje se stječe. Troškovi povezani sa stjecanjem priznaju se kao trošak razdoblja.

Ukoliko je poslovno spajanje ostvareno u etapama, ranija ulaganja u subjekt koji se stječe ponovno se vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja kroz sveobuhvatnu dobit.

Bilo koja potencijalna naknada koju Grupa prenese priznaje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade koja se smatra imovinom ili obvezom priznaju se u skladu s MRS-om 39 ili kao prihodi i troškovi ili kao promjena u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Potencijalna naknada koja se klasificira kao kapital se ne mjeri ponovno već se kasnije podmirenje evidentira unutar kapitala.

Goodwill se početno mjeri kao razlika između prenesene naknade i iznosa nekontrolirajućeg interesa u stečenom subjektu u odnosu na fer vrijednost prepoznate stečene neto imovine.

Ukoliko je naknada niža od fer vrijednosti stečene neto imovine, razlika se priznaje u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti. Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Međukompanijske transakcije, stanja, prihodi i rashodi iz transakcija sa subjektima unutar Grupe se eliminiraju. Dobici i gubici iz međukompanijskih transakcija priznati u imovini također se eliminiraju. Računovodstvene politike podružnica izmijenjene su gdje je to potrebno kako bi se osigurala konzistentnost u politikama unutar Grupe.

Poslovna spajanja društava pod zajedničkom kontrolom

Poslovna stjecanja podružnica koje su pod zajedničkom kontrolom iskazuju se metodom preuzimanja fer vrijednosti prethodnog vlasnika. Sukladno ovoj metodi, konsolidirana financijska izvješća kombiniranog društva prikazuju se kao da su društva bila pripojena od početnog razdoblja ili od datuma kada su kombinirana društva došla pod zajedničku kontrolu, ovisno o tome što je ranije. Imovina i obveze podružnice pod zajedničkom kontrolom koje su prenesene iskazuju se po knjigovodstvenim vrijednostima prikazanim kod prethodnog vlasnika.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

Poslovna spajanja društava pod zajedničkom kontrolom (nastavak)

Prethodnim vlasnikom smatra se najviši nivo konsolidiranih financijskih izvješća koji sadrži konsolidirana MSFI financijska izvješća podružnice. Pripadajući goodwill koji proizlazi iz poslovnog spajanja prethodnog vlasnika se također prikazuje u ovim konsolidiranim financijskim izvješćima. Razlika koja se javlja između knjigovodstvene vrijednosti neto imovine, uključujući i goodwill iskazan kod prethodnog vlasnika, i naknade za stjecanje, prikazuje se u konsolidiranim financijskim izvješćima u zadržanoj dobiti.

c) Ulaganje u pridruženo društvo

U financijskim izvješćima Grupe ulaganje u pridruženo društvo (uobičajeno ulaganje uz vlasnički udjel u iznosu od 20% do 50% glasačkih prava) u kojima Grupa ima značajan utjecaj vodi se primjenom metode udjela umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti imovine. Prema metodi udjela, ulaganje se početno priznaje po trošku nabave, a sadašnja vrijednost se uvećava ili umanjuje za udjel u dobiti ili gubitku nakon datuma stjecanja. Procjena vrijednosti ulaganja u pridruženo društvo vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjenja priznati u prethodnim razdobljima.

Kad udjel Grupe u gubicima pridruženog društva postane jednak ili veći od njezinog udjela u pridruženom društvu, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako postoji zakonska ili izvedena obveza ili je izvršila plaćanja u ime pridruženog društva. Nerealizirani dobiti iz transakcija između Grupe i njezinog pridruženog društva eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine.

d) Ulaganje u zajednički pothvat

Grupa ima udjel u zajedničkom pothvatu koje je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Grupa priznaje svoj udjel u zajedničkom pothvatu koristeći metodu udjela. Financijska izvješća zajedničkog pothvata pripremljena su za isto razdoblje kao i financijska izvješća matice.

Po potrebi se vrše prilagodbe kako bi se računovodstvene politike uskladile s Grupnim. U financijskim izvješćima Grupe eliminira se udjel Grupe u nerealiziranim dobitima i gubicima iz transakcija između Grupe i njenog zajednički kontroliranog društva. Gubici iz transakcija priznaju se odmah ukoliko je iz gubitka razvidno smanjenje neto utržive vrijednosti kratkotrajne imovine ili gubitak od umanjenja imovine. Ulaganje u zajednički pothvat prestaje se priznavati od datuma kada Grupa prestaje imati zajedničku kontrolu nad zajedničkim pothvatom.

Kad udjel Grupe u gubicima zajedničkog pothvata postane jednak ili veći od njezinog udjela u zajedničkom pothvatu, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako postoji zakonska ili izvedena obveza ili je izvršila plaćanja u ime zajedničkog pothvata. Nerealizirani dobiti iz transakcija između Grupe i njezinog zajedničkog pothvata eliminiraju se do visine udjela Grupe u zajedničkom pothvatu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

e) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave. Nematerijalna imovina se priznaje u slučaju da će buduće gospodarske koristi koje se mogu pripisati imovini ući u Grupi, a trošak imovine može se pouzdano izmjeriti.

Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina iskazuje se prema trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se po linearnoj metodi tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Razdoblje amortizacije razmatra jednom godišnje na kraju svake financijske godine.

Amortizacija telekomunikacijske dozvole počinje se obračunavati u trenutku kada je dozvola stečena i spremna za korištenje, a razdoblje amortizacije odgovara korisnom vijeku uporabe dozvole.

Grupa priznaje troškove sadržaja kao nematerijalnu imovinu na početku trajanja ugovora. Grupa je utvrdila sljedeće uvjete koji moraju biti ispunjeni kako bi se ugovori s pružateljima sadržaja mogli priznati kao nematerijalna imovina: trajanje ugovora mora biti dulje od jedne godine, trošak je određen ili odrediv, ugovorena prava moraju biti trajna i troškovi iz ugovora su neizbježni. Priznata imovina po tim ugovorima amortizira se tijekom trajanja ugovora. Ugovori sadržaja koji ne zadovoljavaju kriterije za kapitalizaciju priznaju se kao trošak i prikazani su unutar "ostalih troškova" u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Odnosi s kupcima i dugoročni ugovori s kupcima stečeni u poslovnim kombinacijama priznaju se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Imaju ograničen vijek trajanja i priznaju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitak od umanjenja vrijednosti.

Korisni vijekovi uporabe nematerijalne imovine su kako slijede:

Dozvole i prava

Radiofrekvencijski spektar u 2100 MHz frekvencijskom području	15 godina
Radiofrekvencijski spektar u 900/1800 MHz frekvencijskim područjima	13 godina
Radiofrekvencijski spektar u 800 MHz frekvencijskom području	11-12 godina
Prava služnosti za Distributivnu telekomunikacijsku kanalizaciju (DTK)	1 godina

Softver, sadržaj i ostala imovina

	2-5 godina ili prema trajanju ugovora
--	---

Odnosi s kupcima

	6,5-10,5 godina
--	-----------------

Brand

	Neograničen
--	-------------

Dugoročni ugovori s kupcima

	1,5-7 godina
--	--------------

Imovina u pripremi se ne amortizira.

Goodwill nastaje stjecanjem ovisnih društava. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim spajanjem raspoređuje se na jedinice koje stvaraju novac Grupe, ili grupe jedinica koje stvaraju novac, a za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija spajanja. Svaka jedinica ili grupa jedinica na koju je goodwill raspoređen predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja. Goodwill i imovina sa neograničenim korisnim vijekom se testira na umanjenje vrijednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promjene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrijednost mogla biti umanjena.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

e) Nematerijalna imovina (nastavak)

Umanjenje goodwilla se utvrđuje procjenom nadoknadivog iznosa, temeljem procjene vrijednosti u uporabi jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica), na koju se goodwill odnosi. Kada je iznos koji je moguće povratiti od jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) manji od neto knjigovodstvene vrijednosti jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) kojoj je goodwill dodijeljen, priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti koji se odnose na goodwill ne mogu se ukinuti u narednim razdobljima. Grupa provodi godišnji test umanjenja vrijednosti goodwill-a na dan 31. prosinca. Više detalja dano je u bilješci 15.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

f) *Nekretnine, postrojenja i oprema*

Pojedinačni predmet nekretnina, postrojenja i opreme, koji zadovoljava kriterije priznavanja kao imovine, mjeri se po trošku. Trošak pojedinog predmeta nekretnina, postrojenja i opreme obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze kod kupovine, nakon odbitka odobrenih popusta i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu.

Osim direktnih troškova; troškovi interno izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak indirektnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove vezane za proizvodnju ili pružanje usluga.

Naknadni izdaci za imovinu koji zadovoljavaju kriterije priznavanja, priznaju se kao imovina ili dodatak imovini, a održavanje i popravci terete troškove u razdoblju u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja kao imovine, pojedinačni predmet nekretnine, postrojenja i opreme iskazuje se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti ako ih ima.

Svaka stavka nekretnina, postrojenja i opreme značajnog udjela u trošku ukupne vrijednosti stavke amortizira se zasebno.

Amortizacija se obračunava po linearnoj metodi.

Korisni vijekovi uporabe novostečene imovine su kako slijede:

Građevinski objekti	10-50 godina
Telekomunikacijska postrojenja i oprema	
Kablovi	8-18 godina
Kabelska kanalizacija i cijevi	30 godina
Ostalo	2-15 godina
Oprema kod korisnika (CPE)	7 godina
Alati, vozila, IT, uredska i ostala oprema	4-15 godina

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju.

Korisni vijek trajanja, metoda amortizacije i ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svake poslovne godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se priznaju kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Imovina u pripremi predstavlja nedovršenu imovinu i iskazuje se po trošku nabave.

Amortizacija imovine započinje kada je imovina spremna za uporabu.

Dobici i gubici od otuđenja određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti i priznaju u okviru ostalih troškova u računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

g) *Umanjenje vrijednosti imovine*

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Godišnje se ispituje umanjenje vrijednosti za imovinu koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira. Imovina koja se amortizira provjerava se radi mogućeg postojanja umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti upućuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najnižu razinu kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tijek (jedinice koja stvaraju novac). Nefinancijska imovina, osim goodwill-a, za koju je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjerava se na svaki datum izvješćivanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

h) *Zalihe*

Zalihe se vrednuju po nižoj vrijednosti između troška nabave i neto ostvarive vrijednosti, nakon rezerviranja za zastarjele stavke. Neto ostvariva vrijednost je prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za troškove koji su nužni da se obavi prodaja. Trošak se utvrđuje na osnovi prosječnog vaganog troška.

Telefonski uređaji često se prodaju za nižu cijenu od nabavne a u svezi s promocijskim akcijama kako bi se pridobili novi i/ili zadržali postojeći pretplatnici s minimalnim ugovorenim razdobljem. Ti gubici prilikom prodaje opreme se evidentiraju u trenutku prodaje ukoliko je uobičajena prodajna cijena viša od nabavne vrijednosti telefonskog uređaja. Ukoliko je uobičajena prodajna cijena niža od nabavne vrijednosti, razlika se priznaje odmah kao umanjenje vrijednosti.

i) *Ulaganje u nekretnine*

Ulaganja u nekretnine odnose se uglavnom na poslovne zgrade i zemljišta koja se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti i Grupa se njima ne koristi. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajnu imovinu.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe 10 do 50 godina (2018: 10 do 50 godina).

Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Društvo od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kada nastanu. Ukoliko Društvo počne koristiti ulaganja u nekretnine, ona se reklasificiraju u nekretnine, postrojenja i opremu, te njihova knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije postaje iznos pretpostavljenog troška koji će se naknadno amortizirati.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

j) Imovina klasificirana kao namijenjena za prodaju

Imovina koja se drži za prodaju je dugotrajna imovina za koju Grupa ima konkretan plan za prodaju imovine. Prenose se u bilanci po nižoj knjigovodstvenoj ili fer vrijednosti i ne obračunava se amortizacija. Imovina se klasificira kao namijenjena prodaji: kada su ispunjeni sljedeći uvjeti: uprava se obvezala na plan prodaje, imovina je dostupna za trenutnu prodaju, pokrenut je aktivni program za pronalaženje kupca, prodaja je vrlo vjerojatna, u roku od 12 mjeseci nakon klasifikacije kao namijenjene za prodaju (uz ograničene iznimke), imovina se aktivno prodaje po prodajnoj cijeni razumnoj u odnosu na njezinu fer vrijednost, a akcije potrebne za kompletiranje plana pokazuju da je malo vjerojatno da će plan biti značajno izmijenjen ili povučen.

k) Financijska imovina

Stavke imovine klasificirane su i mjere se kako je prikazano u nastavku:

Klasifikacija i mjerenje	Klasifikacija i mjerenje
Aktiva	
Kratkotrajna imovina	
Novac i novčani ekvivalenti (depoziti, komercijalni zapisi,..)	Držanje radi naplate /Amortizirani trošak
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate Amortizirani trošak
Ostala financijska imovina	
Dani zajmovi i ostala potraživanja	Držanje radi naplate Amortizirani trošak
Vlasnički instrumenti	Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka (FVOCI)
Dugotrajna imovina	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate Amortizirani trošak
Ostala financijska imovina	
Dani zajmovi i ostala potraživanja	Držanje radi naplate Amortizirani trošak
Vlasnički instrumenti	Držanje radi naplate i prodaja Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka (FVOCI)

2.4 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

k) Financijska imovina (nastavak)

Poslovni model odražava način na koji Grupa upravlja imovinom kako bi ostvarilo novčane tijekove – bez obzira na to je li cilj Grupe: (i) isključivo prikupljanje ugovornih novčanih tokova od imovine ('držanje radi naplate ugovornih novčanih tokova') ili (ii) prikupiti i ugovorne novčane tokove i novčane tokove koji proizlaze iz prodaje imovine ('držati radi naplate ugovornih novčanih tokova i prodaje'), a ako nijedna od gore navedenih točaka nije primjenjiva, financijska imovina se klasificira kao dio drugog poslovnog modela i mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Dužnički instrumenti

Za vrednovanje držanih dužničkih instrumenata je važno koji poslovni model vrijedi za svakog od njih pojedinačno te pokazuju li karakteristike običnog zajma, odnosno sastoje li se njihovi novčani tokovi isključivo od kamate i glavnice. Ako pokazuju te karakteristike i ako se prema poslovnom modelu ne namjeravaju prodavati, nego držati do dospijeca, moraju se mjeriti po amortiziranom trošku. Ako poslovni model nastoji te instrumente djelomično prodati i djelomično ih držati, oni se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uz naknadnu reklasifikaciju u račun dobiti i gubitka. U svim ostalim slučajevima, financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka.

Potraživanja prodana agenciji za naplatu potraživanja kao način naplate, najprije su klasificirana u kategoriju „držanje radi naplate“, te se mjere po amortiziranom trošku jer u trenutku priznavanja takve imovine HT ima kreditni rizik i SPPI test je zadovoljen.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrumenti uključuju strateška ulaganja. Vrednovanje vlasničkih instrumenata mjeri se kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka. Razlog tome je što pri strateškim ulaganjima prioritet nije kratkoročno maksimalno povećanje dobiti. Stjecanje i prodaja strateških ulaganja temelje se na razmatranjima poslovne politike. Dividende se priznaju Računu dobiti i gubitka u slučaju kada ne predstavljaju otplatu glavnice.

Kolaterali

Kolaterali Grupe uključuju obrnute REPO poslove što je prikazano u bilješci 39.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

l) Strane valute

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na datum transakcije. Novčana imovina i obveze u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvješća o financijskom položaju. Dobitak ili gubitak nastao iz promjene tečaja nakon datuma transakcije evidentira se u sveobuhvatnoj dobiti u sklopu financijskih prihoda odnosno financijskih rashoda.

Rezultat i financijski položaj svih društava unutar Grupe (gdje niti jedna nije u valuti u hiperinflacijskom gospodarstvu) koja imaju funkcijsku valutu različitu od valute objavljivanja preračunavaju se u valutu objavljivanja kako slijedi:

(a) imovina i obveze svakog pojedinog izvješća o financijskom položaju preračunavaju se po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvješća o financijskom položaju;

(b) prihodi i troškovi svakog pojedinog izvješća o sveobuhvatnoj dobiti preračunavaju se po prosječnom tečaju Hrvatske narodne banke; i

(c) sve nastale tečajne razlike priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

m) Oporezivanje

Porez na dobit temelji se na rezultatu poslovne godine i uključuje odgođene poreze. Odgođeni porezi računaju se koristeći metodu obveze.

Odgođeni porezi na dobit odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit na datum izvješćivanja.

Odgođeni porez određuje se pomoću stopa poreza na dobit koje su na snazi ili obznanjene na datum financijskog izvješća i očekuje se da će ih se primijeniti kada se odgođena porezna imovina ostvari ili se odgođena porezna obveza podmiri.

Mjerenje odgođenih poreznih obveza i imovine odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji Grupa očekuje, na datum izvješćivanja, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine i obveza.

Odgođena porezna obveza nastaje na temelju oporezivih privremenih razlika koje proizlaze iz ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate, osim odgođene obveze kod koje je trenutak ukidanja privremenih razlika kontroliran od strane Grupe, te je vjerojatno da se privremena razlika neće ukinuti u doglednoj budućnosti. Općenito Grupa nije u mogućnosti kontrolirati ukidanje privremene razlike za pridružena društva.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo na prijebij tekuce porezne imovine i tekućih poreznih obveza i gdje se odgođena porezna imovina i obveze odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista porezna vlast ili na istom poreznom subjektu ili različitim poreznim subjektima u kojima postoji namjera da se podmiri iznose na neto osnovi.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit (ili raspuštanje odgođenih poreznih obveza) biti dostatna da bi se privremene razlike mogle iskoristiti.

Odgođena porezna imovina i obveze ne diskontiraju se, i razvrstavaju se kao dugotrajna imovina i dugoročne obveze u izvješću o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se kada postoji vjerojatnost da će na raspolaganju biti dostatna oporeziva dobit u odnosu na koju se može iskoristiti odgođena porezna imovina.

Tekući i odgođeni porezi terete se ili odobravaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ako se porez odnosi na stavke koje su odobrene ili terećene, u istom ili različitom razdoblju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

n) Obveze prema zaposlenicima

Grupa osigurava isplate ostalih dugoročnih primanja zaposlenicima (bilješka 29). Ove obveze uključuju troškove jednokratnih otpremnina. Definiranu obvezu primanja zaposlenih računa neovisni aktuar na godišnjoj osnovi korištenjem metode projicirane kreditne jedinice. Metoda projicirane kreditne jedinice uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza.

Troškovi minulog rada se priznaju u izvješću sveobuhvatnoj dobiti odmah u razdoblju u kojem su nastali. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi. Obveza za naknade je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, gdje su valuta i uvjeti državnih obveznica usklađeni s valutom i procijenjenim uvjetima obveze za naknade. Aktuarski dobici i gubici se priznaju izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem nastanu.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

n) Obveze prema zaposlenicima (nastavak)

Trošak kamate izračunava se primjenom diskontne stope na neto stanje obveze za definirane naknade i fer vrijednost imovine plana. Taj trošak je uključen u trošak primanja zaposlenih u računu dobiti i gubitka.

Grupa pruža kratkoročne naknade za smrt u službi koje se priznaje kao trošak u razdoblju nastanka.

o) Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje obuhvaćaju prihode koji nastaju tijekom redovnog poslovanja Grupe.

U nastavku je prikazan model od pet koraka koji se primjenjuje za priznavanje prihoda od ugovora s kupcima:

1. korak: utvrditi ugovor(e) s kupcem
2. korak: utvrditi obveze isporuke u ugovoru
3. korak: utvrditi cijenu transakcije
4. korak: dodijeliti cijenu transakcije obvezama isporuke u ugovoru
5. korak: priznati prihode kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknade u ugovoru na koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupcu. Za ugovore koji sadrže više od jedne obveze isporuke (ugovore s više elemenata), Grupa cijenu transakcije raspoređuje na obveze isporuke na osnovi relativnih pojedinačnih prodajnih cijena. Pojedinačna prodajna cijena (*stand-alone selling price* - SSP) je cijena po kojoj bi Grupa zasebno kupcu prodala obećanu robu ili uslugu.

Prihodi se priznaju kada su obveze isporuke zadovoljene prijenosom kontrole obećane robe ili usluge na kupca. Kontrola nad robom (npr. prodaja opreme) prenosi se kada se roba isporuči kupcu, kupac u potpunosti raspolaže robom i ne postoji nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na kupčevo prihvaćanje robe. Isporuka je obavljena kada je roba otpremljena na određenu lokaciju, a rizici zastarijevanja i gubitka preneseni su na kupca. Kontrola nad robom obično se prenosi u određenom trenutku.

Kontrola nad uslugama (npr. prodaja telekomunikacijskih usluga, usluga održavanja, prodaje licenci itd.) prenosi se tijekom vremena ili u određenom trenutku, što utječe na iskazivanje prihoda. Prihodi od pružanja usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene. Ako se realizacija usluge proteže na više od jednog razdoblja, metoda inputa (na temelju nastalih troškova) i metoda outputa (na temelju isporučenih jedinica/poslova) koriste se za mjerenje napretka do konačnog izvršenju.

Metoda outputa koristi se u uslugama za masovno tržište (npr. glasovne i podatkovne usluge koje se mjesečno pružaju korisnicima) kao i u sustavnim rješenjima (npr. ugradnja opreme, kada vremensko razdoblje između početka rada i isporuke usluge nije predugo i / ili kada obje strane obavljene poslove redovito potvrđuju). Metoda inputa se uglavnom koristi za složena sustavna rješenja (npr. za razvoj rješenja prilagođenog pojedinom kupcu koje traje duže vrijeme), pri čemu se prihodi priznaju mjesečno na temelju nastalih troškova kako bi se prikazao napredak do konačnog izvršenja u razdobljima u kojima međusobne potvrde još uvijek nisu dospjele.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

o) *Priznavanje prihoda (nastavak)*

Grupa očekuje da će taj iznos priznati kao prihod u sljedećih 30 mjeseci. Kada se prihod priznaje tijekom vremena u skladu s obračunatim prihodom, Grupa koristi mogućnost neobjavlivanja neplaćene cijene transakcije dodijeljene obvezama isporuke koje nisu podmirene (ili su djelomično podmirene). Prilikom određivanja cijene transakcije, Grupa usklađuje obećani iznos naknade za učinke vremenske vrijednosti novca, ako vrijeme plaćanja koje su ugovorne strane ugovorile (eksplicitno ili implicitno) klijentu ili Grupi omogućuju značajnu korist od financiranja prijenosa robe ili usluga kupcu. Grupa koristi mogućnost da ne razmatra značajnu komponentu financiranja ako je maksimalno razdoblje između isporuke robe ili pružanja usluge i plaćanja od strane kupca godinu dana ili manje. Također, u skladu s politikom Grupe, ako će iznos komponente financiranja premašiti 5% od ukupne cijene transakcije ugovora, pretpostavlja se da to znači da će se takva komponenta financiranja smatrati značajnom.

Nasuprot tome, ako je iznos 5% ili manji, Grupa može zaključiti da se komponenta financiranja neće smatrati značajnom. Na temelju tih kriterija Grupa nije utvrdila značajnu komponentu financiranja u ugovorima s kupcima.

Standardom se utvrđuje računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora s kupcima. Međutim, postoji mogućnost primjene standarda i na portfelj ugovora, ako:

- ugovori objedinjeni u portfelj imaju slična obilježja i
- primjenom standarda na portfelj ne dolazi do bitno drugačijeg rezultata u odnosu na računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora.

Grupa iskazivanje prihoda u skladu s MSFI-jem 15 primjenjuje na portfelje ugovora i na pojedinačne ugovore. Standard se primjenjuje na portfelje ugovora za proizvode za masovno tržište, dok se za posebna rješenja primjenjuje na razini pojedinačnih ugovora. Portfelji su definirani unutar svakog relevantnog područja poslovanja i uspostavljeni su u skladu s uobičajenim zahtjevima za usklađenjem po pojedinačnim ugovorima.

MSFI 15 standard posebno ima utjecaj na sljedeće poslovne događaje:

Aranžmani s više elemenata - u slučaju aranžmana s više elemenata (npr. Ugovor o mobilnim uređajima plus telefon) sa subvencioniranim proizvodima isporučenim unaprijed, transakcijska cijena se raspoređuje na obveze izvršenja iz ugovora prema njihovim relativnim samostalnim prodajnim cijenama. Samostalne prodajne cijene hardvera određuju se korištenjem cijena cjenika. Kao rezultat toga, veći dio ukupne naknade pripisuje se komponenti koja se isporučuje unaprijed (mobilna slušalica), što zahtijeva ranije priznavanje prihoda što rezultira većim prihodom od prodaje robe i robe i manjim prihodom od pružanja usluge (mobilna komunikacija servis). To dovodi do priznavanja onoga što je poznato kao ugovorno sredstvo - potraživanja koja proizlaze iz ugovora o kupcu koji još nije pravno stupio na snagu - u izvještaju o financijskom položaju. Ugovorna imovina amortizira se tijekom preostalog razdoblja ugovora. Ugovorne obveze netiraju se na osnovi ugovorne imovine na razini portfelja.

Materijalna prava koja se odobravaju kupcima na početku ugovora s mogućnošću da se iskoriste naknadno - ukupna transakcijska cijena kombiniranog ugovora dodjeljuje se pojedincu, zasebnim obvezama izvršavanja na osnovi relativne samostalne prodajne cijene. Veći dio ukupne naknade pripisuje se materijalnom pravu (npr. Pravo na subvenciju na mobilnom telefonu). U bilanci to vodi do priznavanja ugovorne imovine koja se amortizira tijekom preostalog roka ugovora i u usporedbi s fakturiranim iznosima smanjuje prihod od obveza usluga.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

o) Priznavanje prihoda (nastavak)

Troškovi provizija za prodaju plaćene posrednim partnerima ili vlastitim zaposlenicima (procjenjuju se kao inkrementalni troškovi za dobivanje ugovora) kapitaliziraju se kao ugovorni troškovi unutar ugovora o ugovoru i amortiziraju se tijekom procijenjenog razdoblja zadržavanja kupaca (5 godina ili više, ovisno o usluzi) u slučaju kontakta kupnje ili tijekom razdoblja trajanja ugovora (obično 24 mjeseca) u slučaju produljenja ugovora. Troškovi amortizacije u vezi s ugovornom imovinom ne iskazuju se u računu dobiti i gubitka Grupe pod amortizacijom, već kao ostali troškovi ili troškovi zaposlenika, ovisno o kanalu prodaje.

Jednokratna plaćanja kupca izvršena unaprijed koja ne ispunjavaju definiciju zasebne obveze izvršavanja, ali predstavljaju unaprijed plaćanje za buduće usluge, odgađaju se i priznaju u prihodu tijekom (preostalog) roka ugovora i prikazuju u okviru ugovorne obveze.

Popusti ili neujednačene transakcijske cijene - Kada se popusti na naknade za usluge odobravaju neravnomjerno za određene mjesece ugovora ili se mjesečne naknade za usluge naplaćuju neravnomjerno za određene mjesece ugovora dok se mjesečna usluga kupcu pruža ravnomjerno, prihod od usluge priznaje se ravno -položena osnova.

Prilagodbe MSFI-ja 15 imale su veliki utjecaj na prihode od mobilnih usluga. Utjecaji na fiksne prihode uglavnom se odnose na više elementarnih aranžmana, pa čak i na priznavanje prihoda od usluge tijekom razdoblja trajanja ugovora. Područje rješenja sustava nije značajno utjecalo zbog kontinuiteta u prepoznavanju prihoda.

p) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju, komercijalne zapise i kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dospjećima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti. Novac i novčani ekvivalenti se vrednuju po amortiziranom trošku jer: (i) se drže radi prikupljanja novčanih tokova iz ugovora koji predstavljaju SPPI, i (ii) nisu iskazani kao FVTPL.

q) Posudbe

Troškovi posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije, te se naknadno vrednuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Obvezno konvertibilni zajam (MCL) klasificiran je kao dugoročna financijska obveza, te je priznat po nominalnoj vrijednosti koja je približno jednaka njegovoj fer vrijednosti.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

r) *Rezerviranja*

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Grupa ima postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum izvješća o financijskom položaju i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu.

U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak.

Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Grupa obveže raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada Grupa ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja. Rezerviranja za otpremnine obračunata su u iznosima plaćenim ili koji se očekuju da će biti isplaćeni kao u slučaju programa zbrinjavanja viška radnika.

Porezi i naknade, kao što su porezi osim poreza na dobit i propisanih naknada na temelju podataka koji se odnose na razdoblje prije nastale obveze plaćanja, priznaju se kao obveza u trenutku nastupa obvezujućeg događaja koji rezultira plaćanjem poreza, kako je utvrđeno od strane zakona koji utvrđuje obvezu plaćanja. Ukoliko je porez plaćen prije obvezujućeg događaja, priznaje se kao pretporez.

Grupa koristi određenu imovinu za koju se očekuje da će se ostvariti troškovi demontaže i obnove. Rezerviranje se priznaje u visini novčanih odljeva koji se očekuju s danom prestanka korištenja te imovine, koji su po prirodi dugoročni i uglavnom se odnose na razdoblje do 20 godina od početka upotrebe imovine.

s) *Nepredviđena imovina i obveze*

Nepredviđena imovina ne priznaje se u financijskim izvješćima. Objavljuje se u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

Nepredviđene obveze ne priznaju se u financijskim izvješćima. Te obveze objavljuju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna.

t) *Plaćanje temeljeno na dionicama*

Trošak transakcija koje se podmiruju u novcu i koje se podmiruju u dionicama početno se priznaje po fer vrijednosti na datum dodjele koristeći binomni model, pojedinosti su dane u bilješci 44. Fer vrijednost se priznaje kao trošak kroz razdoblja do datuma ostvarivanja prava kada se priznaje odgovarajuća obveza. Obveza se naknadno vrednuje po fer vrijednosti na svaki datum izvješća o financijskom položaju uključujući datum podmirenja transakcije, dok se promjene fer vrijednosti priznaju u sveobuhvatnoj dobiti.

u) *Događaji nakon izvještajnog datuma*

Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji daju dodatne informacije o poziciji Grupe na datum izvješća o financijskom položaju (događaji za usklađenje) iskazuju se u financijskim izvješćima. Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji nisu događaji za usklađenje objavljuju se u bilješkama uz financijska izvješća kada su značajni.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

v) *Obveze prema dobavljačima*

Obveze prema dobavljačima predstavljaju obveze plaćanja kupljenih dobara i usluga od dobavljača u redovnom poslovanju. Klasificirane su kao kratkoročne obveze ukoliko dospijevaju u roku jedne godine ili kraće. U suprotnom, klasificiraju se kao dugoročne obveze.

w) *Isplata dividende*

Isplata dividende dioničarima Grupe priznaje se kao obveza u financijskim izvješćima Grupe u razdoblju u kojem je dividenda odobrena od strane dioničara Grupe.

x) *Zarada po dionici*

Zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti raspoložive za isplatu dioničarima Grupe s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom godine isključujući obične dionice kupljene od strane Grupe koje se drže kao trezorske dionice.

y) *Glavnica*

Redovne dionice prikazane su kao glavnica. Dionice u vlasništvu Društva prikazuju se kao vlastite dionice i izuzimaju se iz glavnice.

z) *Imovina s pravom korištenja*

Najmovi se priznaju kao imovina s pravom korištenja i pripadajuće obveze na datum od kojega Grupa može početi koristiti imovinu u najmu.

Imovina s pravom korištenja iskazuje se odvojeno u izvještaju o financijskom položaju, osim imovine s pravom korištenja koja udovoljava definiciji ulaganja u nekretnine koja je u izvještaju o financijskom položaju iskazana kao zasebna stavka – „ulaganje u nekretnine“.

Imovina s pravom korištenja početno se mjeri po trošku nabave koji sadrži sljedeće:

- iznos početnog mjerenja obveze po najmu;
- plaćanja najma provedena na datum ili prije datuma početka najma, umanjena za primljene poticaje za najam;
- početne izravne troškove;
- troškove obnove.

Imovina s pravom korištenja naknadno se mjeri po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i sve akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti i usklađuje se za ponovno mjerenje obveze po najmu zbog ponovne ocjene ili izmjena najma.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

z) *Imovina s pravom korištenja (nastavak)*

Imovina s pravom korištenja amortizira se tijekom vijeka trajanja imovine i razdoblja najma na linearnoj osnovi, ovisno o tome koje razdoblje je kraće. Ako je razumno izvjesno da će Grupa iskoristiti mogućnost kupnje, imovina s pravom korištenja amortizira se tijekom korisnog vijeka trajanja imovine. Razdoblja amortizacije za imovinu s pravom korištenja su sljedeća:

Zemljište	3 godine
Nekretnine	6 godina
Oprema	5 godina
Ostalo	3 godine

Plaćanja povezana sa svim kratkoročnim najmovima priznaju se na linearnoj osnovi kao trošak u računu dobiti i gubitka.

Kratkoročni najmovi su najmovi s razdobljem najma od 1 mjeseca ili kraćim.

aa) *Obveze za najam*

Na datum početka najma, obveze za najam mjere se u iznosu koji je jednak sadašnjoj vrijednosti sljedećih plaćanja najma za imovinu s pravom korištenja tijekom razdoblja najma:

- fiksna plaćanja (uključujući plaćanja koja su u biti fiksna) umanjena za primljene poticaje za najam;
- iznosi za koje se očekuje da će ih Grupa platiti na temelju jamstava za ostatak vrijednosti;
- cijena izvršenja mogućnosti kupnje ako je izvjesno da će Grupa iskoristiti tu mogućnost;
- plaćanje kazni za raskid najma ako razdoblje najma odražava da će Grupa iskoristiti tu mogućnost.

Plaćanja najma diskontiraju se primjenom kamatne stope koja je sadržana u najmu, ako se ta stopa može lako utvrditi, ili primjenom granične kamatne stope zaduživanja Grupe.

Svako plaćanje najma raspoređuje se na obveze i financijske rashode. Obveze za najam naknadno se mjere primjenom metode efektivne kamate. Knjigovodstvena vrijednost obveze ponovno se mjeri kako bi odražavala ponovnu ocjenu, izmjenu najma ili revidirana plaćanja koja su u biti fiksna.

Razdoblje najma je neopozivo razdoblje najma; razdoblja obuhvaćena mogućnostima produženja i raskida najma uključuju se u razdoblje najma samo ako je izvjesno da se najam neće produžiti ili da se neće ukinuti.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

3 Poslovne kombinacije

HT Produkcija d.o.o

Nakon odobrenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM), Grupa je 1. ožujka 2019. godine stekla 100% dionica s pravom glasa HT Produkcije d.o.o. od Hrvatske Pošte. HT Produkcija je društvo koje ne kotira na burzi, sa sjedištem u Zagrebu te je pružatelj TV usluge - EVOtv.

Goodwill u iznosu od 40 milijuna kuna sadrži vrijednost očekivanih sinergija proizašlih iz stjecanja.

Fer vrijednost prepoznatljive imovine i obveza HT Produkcije na datum stjecanja je:

	Fer vrijednost priznata kod stjecanja milijuni kuna
Imovina	
Nematerijalna imovina	95
Imovina s pravom korištenja	45
Ugovorna imovina	1
Nekretnine, postrojenja i oprema	2
Zalihe	4
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	12
	159
Obveze	
Ostale dugoročne obveze	(11)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(24)
Obveze za najam	(45)
Prihodi budućih razdoblja	(3)
Odgođena porezna obveza	(3)
	(86)
Ukupno prepoznata neto imovina po fer vrijednosti	73
Goodwill nastao pri stjecanju	40
Naknada za stjecanje	113
Ukupni trošak stjecanja iznosi 113 milijuna kuna:	
Dionice HP Mostara	11
Nekretnine	72
Novac	30
Naknada za stjecanje	113
Novčani tijek prilikom stjecanja:	milijuni kuna
Stečeni novac od podružnice	-
Plaćanje za stjecanje	(30)
Neto novčani odljev	(30)

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

3 Poslovne kombinacije (nastavak)

Financijski rezultati HT Produkcije za deset mjeseci 2019. godine konsolidirani su u Grupi.

Da se akvizicija dogodila početkom godine, konsolidirani prihod Grupe za 2019. iznosio bi 7.715 milijuna kuna, a neto dobit Grupe bila bi 734 milijuna kuna za godinu.

4 Informacije o segmentima

Za poslovni oblik izvješća o segmentima Grupe određeni su Segment privatnih korisnika, Segment poslovnih korisnika, Segment mreže i funkcija podrške, Optima Telekom te Crnogorski Telekom jer na rizike i stope povrata Grupe prvenstveno utječu razlike u tržištu i korisnicima. Segmenti su organizirani i vođeni odvojeno prema prirodi korisnika i tržišta kojima se pružaju usluge, gdje svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi različite proizvode i usluge.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Također je odgovoran za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih komunikacija.

Segment Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije. Mreža i funkcije podrške uključeni su u informacije o segmentima kao dobrovoljno objavljivanje jer ne ispunjava kriterije poslovnog segmenta.

Segment Optima Telekom uključuje kontribuciju svih funkcija Optime Telekom rezultatu Grupe u istoj izvještajnoj strukturi koja se primjenjuje i za ostale segmente, osim detalja o prihodima koji se objavljuju u kategoriji ostali prihodi. Sukladno ograničenjima koje je uveo regulator, pristup podacima o prihodima Optima Telekom je ograničen. Segment Crnogorski Telekom uključuje doprinos svih funkcija Crnogorskog Telekomu financijskim rezultatima Grupe prema istoj strukturi izvještavanja kao i za ostale poslovne segmente.

Uprava kao glavni donositelj poslovnih odluka prati poslovne rezultate poslovnih jedinica zasebno u svrhu donošenja odluka o alociranju resursa i ocjena rezultata. Rezultat segmenta se procjenjuje temeljem kontribucijske marže ili Dobit iz osnovne djelatnosti (kao što je prikazano u tabeli ispod).

Zemljopisne objave Grupe temelje se na zemljopisnom položaju njenih korisnika.

Menadžment Grupe ne prati imovinu i obveze po segmentima te iz toga razloga nisu objavljene te informacije. Podružnice u stopostotnom vlasništvu Iskon Internet, Combis, KDS, E-tours (koje su u vlasništvu HT holding d.o.o.) i HT Produkcija su konsolidirane u odgovarajućim poslovnim segmentima na koji se odnose.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

4 Informacije o segmentima (nastavak)

Sljedeće tabele prikazuju informacije o prihodima i direktnim troškovima segmenata Grupe:

Godina završena 31. prosinca 2018. godine	Privatni milijuni kuna	Poslovni milijuni kuna	Mreža i funkcije podrške milijuni kuna	Optima Telekom konsolidirano milijuni kuna	Crnogorski Telekom konsolidirano milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihodi segmenta	3.720	2.912	-	526	625	7.783
<i>Pokretne telekomunikacije</i>	2.031	1.094	-	-	325	3.450
<i>Nepokretne telekomunikacije</i>	1.651	977	-	526	261	3.415
<i>Sistemska rješenja</i>	-	762	-	-	39	801
<i>Razno</i>	38	79	-	-	-	117
Direktni troškovi – proizvodni	(240)	(230)	-	(86)	(45)	(601)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(43)	(13)	-	(4)	(11)	(71)
Kontribucijska marža I	3.437	2.669	-	436	569	7.111
Direktni troškovi – neproizvodni	(621)	(945)	-	(19)	(116)	(1.701)
Rezultat segmenta (kontribucijska marža II)	2.816	1.724	-	417	453	5.410
Ostali prihodi	-	-	152	9	6	167
Ostali operativni troškovi	(386)	(364)	(1.359)	(113)	(224)	(2.446)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.443)	(119)	(168)	(1.730)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.430	1.360	(2.650)	194	67	1.401
Godina završena 31. prosinca 2019. godine						
Prihodi segmenta						
	3.665	2.929	-	516	594	7.704
<i>Pokretne telekomunikacije</i>	2.045	1.106	-	-	312	3.463
<i>Nepokretne telekomunikacije</i>	1.604	980	-	516	244	3.344
<i>Sistemska rješenja</i>	-	842	-	-	38	880
<i>Razno</i>	16	1	-	-	-	17
Direktni troškovi – proizvodni	(253)	(257)	-	(97)	(41)	(648)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(32)	(19)	-	(6)	(8)	(65)
Kontribucijska marža I	3.380	2.653	-	413	545	6.991
Direktni troškovi – neproizvodni	(628)	(922)	-	(20)	(110)	(1.680)
Rezultat segmenta (kontribucijska marža II)	2.752	1.731	-	393	435	5.311
Ostali prihodi	-	-	173	4	4	181
Ostali operativni troškovi	(389)	(377)	(1.307)	(67)	(193)	(2.333)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.773)	(180)	(194)	(2.147)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.363	1.354	(2.907)	150	52	1.012

Kao rezultat uvođenja MSFI-ja 16, direktni troškovi Grupe su manji za 23 milijuna kuna, ostali operativni prihodi su veći za 1 milijun kuna, ostali operativni troškovi su manji za 189 milijuna kuna, dok je amortizacija veća za 192 milijuna kuna.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

4 Informacije o segmentima (nastavak)

Prihodi – prema zemljopisnim područjima

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Republika Hrvatska	6.451	6.533
Ostatak svijeta	1.253	1.250
	7.704	7.783

Većina imovine Grupe nalazi se u Hrvatskoj.

Nitko od vanjskih kupaca Grupe ne predstavlja značajan izvor prihoda.

Prihod prema kategorijama

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Prihod od pružanja usluga	6.451	6.416
Prihod od prodaje robe	1.253	1.367
	7.704	7.783

Analiza prihoda po kategorijama prema smjernicama o priznavanju prihoda, efektivno od 1. siječnja 2018. godine.

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Prihod ostvaren tijekom vremena	5.925	5.840
Prihod realiziran u određenom trenutku	1.779	1.943
	7.704	7.783

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

5 Ostali prihodi

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Dobit od prodaje dugotrajne imovine	73	17
Prihod od najma	32	34
Prihod od kazni i naknada šteta	25	13
Prihod od imovine stečene bez naknade	1	7
Prihod od otpisa obveza	1	19
Prihod od prodaje otpada	3	2
Prihod od prodaje poslovanja električne energije	-	30
Prihod od prodaje pridruženog društva (HP d.o.o. Mostar)	9	-
Prihod od prodaje podružnice (E-Tours d.o.o.)	10	-
Ostali prihod	27	45
	181	167

Društvo je zaključilo u svibnju 2018. ugovor s tvrtkom RWE Hrvatska d.o.o., čime je pokrenuo postupak prijenosa svog poslovnog segmenta električne energije na RWE Hrvatska d.o.o.

Nakon pribavljanja svih potrebnih regulatornih odobrenja i nakon isplate kupoprodajne cijene u iznosu od 30 milijuna kuna, kupoprodajna transakcija poslovanja s električnom energijom kupcu RWE Hrvatska d.o.o. zaključen je u rujnu 2018. godine.

U ožujku 2019. godine u sklopu stjecanja 100% dionica s pravom glasa HT produkcije d.o.o., Grupa je prodala Hrvatskoj Pošti svoj udio u HP-u d.o.o. Mostar, ostvarivši prihod u iznosu od 9 milijuna kuna.

Grupa je u studenom 2019. godine zaključila ugovor s tvrtkom Uniline d.o.o., čime je pokrenula postupak prodaje svoje podružnice E-Tours prema Uniline d.o.o. Transakcija prodaje E-Toursa kupcu Uniline d.o.o. je zaključena na dan 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 18 milijuna kuna.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

6 Troškovi prodane robe, materijala i energije

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Troškovi prodane robe	1.429	1.371
Troškovi energije	131	130
Trošak prodane električne energije	-	98
Troškovi materijala	27	26
Troškovi prodane usluge	7	8
Trošak prodaje aranžmana	14	17
	1.608	1.650

7 Troškovi usluga

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Međusobno povezivanje u zemlji	254	231
Međusobno povezivanje u inozemstvu	393	370
Ostale usluge	209	210
	856	811

8 Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i ulaganja u nekretnine	854	883
Amortizacija nematerijalne imovine	878	823
	1.732	1.706
Gubitak od umanjenja vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	33	24
Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwill-a	52	-
Amortizacija imovine s pravom korištenja	330	-
	2.147	1.730

Detaljno objašnjenje troška amortizacije i gubitka od umanjenja vrijednosti dano je u bilješkama 15, 16 17 i 18.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

9 Troškovi osoblja

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Bruto plaće bez doprinosa iz plaća	724	683
Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća	192	189
Doprinosi iz plaća	181	165
Troškovi otpremnina	67	48
Amortizacija kapitaliziranih troškova stjecanja ugovora	6	1
Dugoročna primanja zaposlenih	-	1
	1.170	1.087

10 Ostali troškovi

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Troškovi licenci	176	196
Usluge održavanja	288	310
Najamnina (bilješka 18)	1	175
Ugovori o djelu	128	107
Troškovi promidžbe	123	124
Prodajne naknade	64	63
Amortizacija kapitaliziranih troškova stjecanja ugovora	57	46
Ostali porezi i doprinosi	54	47
Pozivni centri i korisnička podrška	16	43
Poštanski troškovi	38	37
Rezerviranja za naknade i rizike	36	13
Obrazovanje i savjetovanje	20	31
Troškovi stjecanja korisnika	13	8
Dnevnice i ostali putni troškovi	16	16
Troškovi kazni i naknada šteta	5	7
Naknadno odobreni popusti kupcima	15	13
Osiguranje	11	13
Vrijednosno usklađenje zaliha	6	7
Gubitak od otuđenja dugotrajne imovine	1	1
Ostali troškovi poslovanja	84	66
	1.152	1.323

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

11 Financijski prihodi

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Prihod od kamata	9	10
Pozitivne tečajne razlike	13	18
	<u>22</u>	<u>28</u>

12 Financijski troškovi

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Trošak kamata	117	114
Negativne tečajne razlike	11	22
Ostali financijski troškovi	6	3
	<u>134</u>	<u>139</u>

13 Porez na dobit

a) *Porez na dobit*

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Porez tekuće godine	200	242
Odgođeni porezni rashod	(39)	(8)
	<u>161</u>	<u>234</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

13 Porez na dobit (nastavak)

b) Usklađenje poreza na dobit i porezne stope

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Dobit prije poreza	900	1.293
Porez na dobit od 18% (domaća stopa)	162	233
Porezni utjecaji od:		
Porezno nepriznati troškovi	10	9
Porezni učinak prenesenog poreznog gubitka za kojeg nije priznata odgođena porezna imovina	-	-
Utjecaj različitih stopa poreza	(6)	(8)
Porez plaćen u inozemstvu	2	1
Ostalo	(7)	(1)
	161	234
Efektivna porezna stopa	17,89%	18,10%

Grupa je u prethodnim razdobljima koristila porezne olakšice koje se odnose na reinvestiranje dobiti i povećanja dioničkog kapitala u istom iznosu. Ako se u budućnosti dionički kapital koji je uvećan reinvestiranjem dobiti smanji, to može dovesti do buduće porezne obveze za Grupu. Grupa vjeruje da neće nastati buduća porezna obveza.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

13 Porez na dobit (nastavak)

Dijelovi i kretanja odgođene porezne imovine i obveza su sljedeći:

Odgođena porezna imovina i obveze priznate u:	31. prosinca 2019.	(odobrenje) / terećenje u 2019. godini	Stjecanje HT produkcije u 2019. godini	31. prosinca 2018.	(odobrenje) / terećenje u 2018. godini	31. prosinca 2017.
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
<i>Sveobuhvatnoj dobiti</i>						
Porezno nepriznata vrijednosna usklađenja	39	24	-	15	7	8
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	50	7	-	43	(2)	45
Ukalkulirane kamate na sudske sporove	1	(2)	-	3	(2)	5
Gubici	11	-	-	11	(3)	14
Ostalo	28	5	-	23	5	18
Odgođena porezna imovina	129	34	-	95	5	90
<i>Sveobuhvatnoj dobiti</i>						
Alokacija kupovne cijene	20	(5)	2	23	(4)	27
Revalorizacija dugotrajne imovine	19	1	-	18	1	17
	39	(4)	2	41	(3)	44
<i>Ostaloj sveobuhvatnoj dobiti</i>						
Aktuarski dobici i gubici	3	-	-	3	-	3
Odgođena porezna obveza	42	(4)	2	44	(3)	47

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

13 Porez na dobit (nastavak)

Odgođena porezna imovina se priznaje za sve odbitne privremene razlike do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa prema kojoj se odbitne privremene razlike mogu iskoristiti. Odgođena porezna imovina se ne diskontira. Od ukupnog iznosa odgođene porezne imovine, na kratkoročni dio odnosi se 67 milijuna kuna.

Odgođena porezna imovina se javlja s naslova umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, vrijednosnog usklađenja potraživanja i zaliha (materijal, trgovačka roba), ukalkuliranih i rezerviranih troškova te drugih privremenih razlika.

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobit i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku u narednih šest godina. Ograničenje od šest godina počinje s godinom koja slijedi nakon godine u kojoj je predana porezna prijava, npr. 2021. godina za poreznu obvezu za 2019. godinu.

Grupa je priznala odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 11 milijuna kuna u odnosu na gubitke koji iznose 109 milijuna kuna, a koji se može prenositi na buduće oporezive dobiti, dok je 9 miliona kuna otpisala. Ti gubici odnose se na podružnice Grupe.

U 2015. godini je Porezna Uprava započela porezni nadzor poreza na dobit i povrata PDV-a Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine. U 2019. godini zaprimljeno je pravomoćno i izvršno drugostupanjsko rješenje, prema kojem je Društvo platilo 14,6 milijuna kuna (porez na dobit 3,3 milijuna kuna, zatezne kamate za PDV 8,6 milijuna kuna i ostali porezi 2,6 milijuna kuna). 16. prosinca 2019. godine, podignuta je upravna tužba, pred Upravnim sudom u Zagrebu, radi poništenja drugostupanjskog Rješenja Ministarstva Financija

Gubici ističu u:	milijuni kuna
2020	2
2022	24
2023	18
2024	65
	<hr/>
	109

14 Zarada po dionici

Osnovne zarade po dionici izračunavaju se dijeljenjem dobiti pripisive redovnim dioničarima Grupe s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

Razrijeđene zarade po dionici jednake su osnovnim zaradama po dionici jer ne postoje potencijalne razrjeđive redovne dionice ili opcije.

Slijede podaci o dobiti i dionicama korištenim za izračun osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici:

	2019. godina	2018. godina
Dobit godine pripisiva redovnim dioničarima Društva u milijunima kuna	740	1.062
Vagani prosječni broj redovnih dionica za osnovnu zaradu po dionici	80.919.709	81.427.562
	<hr/>	<hr/>
	9,14 kuna	13,03 kuna
	<hr/>	<hr/>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

15 Nematerijalna imovina

	Dozvole	Softver	Goodwill	Ostala imovina	Investicije u tijeku	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine						
Nabavna vrijednost	757	3.775	496	1.849	241	7.118
Ispravak vrijednosti	(287)	(3.142)	(40)	(1.110)	-	(4.579)
Neto knjigovodstvena vrijednost	470	633	456	739	241	2.539
Kretanja tijekom 2018. godine						
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	470	633	456	739	241	2.539
Povećanja	27	294	-	367	184	872
Smanjenje uslijed promjene procjene	-	-	-	(46)	-	(46)
Prijenosi	20	161	-	27	(189)	19
Otuđenja	-	-	-	(14)	-	(14)
Amortizacija tekuće godine	(67)	(366)	-	(390)	-	(823)
Efekt tečajnih razlika	1	(9)	-	-	-	(8)
Neto knjigovodstvena vrijednost	451	713	456	683	236	2.539
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine						
Nabavna vrijednost	806	4.217	496	2.144	236	7.899
Ispravak vrijednosti	(355)	(3.504)	(40)	(1.461)	-	(5.360)
Neto knjigovodstvena vrijednost	451	713	456	683	236	2.539
Kretanja tijekom 2019. godine						
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	451	713	456	683	236	2.539
Prijenos na imovinu s pravom korištenja	-	-	-	(104)	-	(104)
Stjecanje podružnice	44	2	40	49	-	135
Povećanja	15	271	-	243	170	699
Prijenosi	-	204	-	175	(346)	33
Otuđenja	-	-	-	(35)	-	(35)
Amortizacija tekuće godine	(60)	(388)	-	(430)	-	(878)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(5)	(52)	-	-	(57)
Efekt tečajnih razlika	1	2	-	-	-	3
Neto knjigovodstvena vrijednost	451	799	444	581	60	2.335
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine						
Nabavna vrijednost	866	4.696	536	2.438	60	8.596
Ispravak vrijednosti	(415)	(3.897)	(92)	(1.857)	-	(6.261)
Neto knjigovodstvena vrijednost	451	799	444	581	60	2.335

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

15 Nematerijalna imovina (nastavak)

U dugotrajnu nematerijalnu imovinu Grupe na dan 31. prosinca 2019. godine uključene su četiri dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra (bilješke 2.4. e) i 43 b)).

Ostala imovina većinom se sastoji od branda (72 milijuna kuna), odnosa s kupcima (105 milijuna kuna) te kapitaliziranih ugovora za sadržaj (236 milijuna kuna).

Investicije u tijeku uglavnom predstavljaju ulaganja u softver i korisničke licence.

Nematerijalna imovina s neograničenim vijekom trajanja sastoji se od naziva branda Optime Telekom d.d. knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 61 milijun kuna (31. prosinca 2018. godine: 61 milijun kuna), naziva branda HT Produkcije d.o.o. knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 10 milijuna kuna te HAKOM licence HT Produkcije d.o.o. knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. godine u iznosu od 42 milijuna kuna.

Povećanje nematerijalne imovine

Glavni dodaci u 2019. godini odnose se na se na aplikativni, sistemski te softver za mrežnu tehnologiju i korisničke licence u iznosu od 271 milijuna kuna, kapitalizirane troškove sadržaja u iznosu od 247 milijuna kuna.

Otuđenje nematerijalne imovine

Otuđenje nematerijalne imovine prvenstveno se odnosi na otuđenje kapitaliziranih troškova EKI Mobilna u neto iznosu od 35 milijuna kuna zbog implementacije MSFI-ja 16.

Testiranje umanjenja vrijednosti goodwilla

Goodwill se alokira na jedinice stvaranja novca Grupe, utvrđene prema poslovnim segmentima. Sažetak alokacije goodwilla prema poslovnim segmentima nalazi se u nastavku.

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Privatni	95	55
Poslovni	107	107
Optima Telekom konsolidirano	86	138
Crnogorski Telekom	156	156
	444	456

Godišnji test umanjenja vrijednosti doveo je do umanjenja goodwilla Optime Telekom u ukupnom iznosu od 52 milijuna kuna.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

15 Nematerijalna imovina (nastavak)

Testiranje umanjenja vrijednosti goodwilla (nastavak)

Ključne pretpostavke korištene za kalkulacije vrijednosti u uporabi su kako slijede:

	Optima Telekom konsolidirano		Crnogorski Telekom		Privatni		Poslovni	
	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca
	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.
Stopa rasta	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Diskontna stopa	8,36%	8,99%	8,72%	9,05%	6,02%	7,81%	6,02%	7,81%

Nadoknativi iznos jedinice koja generira novac temeljen je na kalkulaciji fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ključne pretpostavke na temelju kojih je određena vrijednost u uporabi jedinica koje stvaraju novac odraz su prošlog iskustva i očekivanog tržišnog razvoja, naročito kretanja prihoda, tržišnog udjela, troškova akvizicije i zadržavanja korisnika, kapitalnih izdataka i stope rasta. Stopa rasta nije viša od dugoročne prosječne stope rasta za industriju u kojoj jedinice koje stvaraju novac djeluju. Vagana prosječna stopa rasta je korištena za ekstrapolaciju novčanih tijekova nakon planiranog razdoblja i primijenjene su diskontne stope nakon poreza na projekcije novčanih tijekova. Troškovi centralnih funkcija (Uprava i Administracija) alocirani su između segmenta za svrhe testa umanjenja na bazi interne alokacije sekundarnih troškova, temeljem definiranih planiranih internih proizvoda. Razdoblje predviđanja je 10 godina.

Testiranje umanjenja vrijednosti branda

Optima je registrirala ime i zaštitni znak 'Optima' kao intelektualno vlasništvo. Brand je nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom i godišnje se provodi testiranje umanjenja Branda koristeći engl. Relief from Royalty method. Vrijednost branda predstavlja neto sadašnju vrijednost procijenjenih budućih prihoda od branda, diskontiranih koristeći diskontnu stopu nakon poreza na projekcije novčanih tijekova. Izračun neto sadašnje vrijednosti uzima u obzir razdoblje predviđanja od pet i pol godina zajedno s razdobljem završetka kako bi se izračunala mogućnost branda da ostvari prihode u tom razdoblju. Korištene su stopa rasta projiciranih novčanih tijekova i diskontna stopa iste kao ključne pretpostavke korištene u testu umanjenja vrijednosti goodwill-a (za detalje vidjeti gore).

HAKOM je 26. listopada 2011. godine odobrio HT Produkciji licencu za korištenje radiofrekvencijskog spektra. Ne postoji rizik obnove HAKOM licence i u skladu s tim HAKOM licenca je neograničena imovina i svake godine se testira umanjenje vrijednosti te imovine primjenom engl. Replacment Cost Method.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

16 Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i građevinski objekti milijuni kuna	Telekom postrojenja i oprema milijuni kuna	Alati, vozila, IT i uredska oprema milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine					
Nabavna vrijednost	2.472	14.090	940	490	17.992
Ispravak vrijednosti	(1.468)	(9.593)	(791)	-	(11.852)
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.004	4.497	149	490	6.140
Kretanja tijekom 2018. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	1.004	4.497	149	490	6.140
Povećanja	14	493	28	463	998
Prijenosi	20	324	16	(379)	(19)
Smanjenja	(20)	(14)	(1)	-	(35)
Amortizacija tekuće godine	(78)	(742)	(62)	-	(882)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(9)	-	-	(9)
Efekt tečajnih razlika	(1)	3	2	-	4
Neto knjigovodstvena vrijednost	939	4.552	132	574	6.197
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine					
Nabavna vrijednost	2.494	14.520	959	574	18.547
Ispravak vrijednosti	(1.555)	(9.968)	(827)	-	(12.350)
Neto knjigovodstvena vrijednost	939	4.552	132	574	6.197
Kretanja tijekom 2019. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	939	4.552	132	574	6.197
Prijenos na imovinu s pravom korištenja	(4)	-	(9)	-	(13)
Stjecanje podružnice	-	1	-	-	1
Povećanja	6	401	24	771	1.202
Prijenosi	4	259	33	(329)	(33)
Prijenos na imovinu klasificiranu kao imovinu namijenjenu za prodaju	(68)	-	-	-	(68)
Smanjenja	(28)	(1)	(5)	(2)	(36)
Amortizacija tekuće godine	(72)	(722)	(59)	-	(853)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(26)	-	(2)	(28)
Efekt tečajnih razlika	1	-	2	-	3
Neto knjigovodstvena vrijednost	778	4.464	118	1.012	6.372
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine					
Nabavna vrijednost	2.320	14.782	975	1.014	19.091
Ispravak vrijednosti	(1.542)	(10.318)	(857)	(2)	(12.719)
Neto knjigovodstvena vrijednost	778	4.464	118	1.012	6.372

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

16 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

U investicije u tijeku Grupe uključeni su i veći rezervni dijelovi u iznosu od 7 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 5 milijuna kuna).

Početkom 2001. godine Grupa je provela dodatne postupke kojima je dokazano pravo vlasništva nad zemljištem i građevinskim objektima prenesenim iz vlasništva društva HPT s.p.o. sukladno Zakonu o razdvajanju na dan 10. srpnja 1998. godine. Formalno registriranje prava vlasništva Grupe još je u tijeku.

Grupa nema značajnih nekretnina, postrojenja i opreme koju namjerava rashodovati ili prodati.

Investicije u tijeku

Investicije u tijeku tijekom 2019. godine prvenstveno se odnose na izgradnju mobilne mreže i opreme (364 milijuna kuna), fiksne mreže i ISDN (133 milijuna kuna), infrastrukturu (128 milijuna kuna) i prijenosne uređaje i opremu (81 milijun kuna).

Gubitak od umanjenja vrijednosti

U 2019. godini Grupa je umanjila vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 27 milijun kuna (2018. godine: 9 milijuna kuna), uglavnom se odnose na promjenu opreme moderniju tehnologiju. Nadoknadivi iznos ove opreme jednak je njenoj procijenjenoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a nadoknadivi iznos određen je na temelju najboljih raspoloživih informacija na dan izvješća o financijskom položaju kako bi odrazio iznos koji bi Grupa mogla ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme prvenstveno se odnosi na otuđenje telekomunikacijske opreme, starih alata, IT, uredske opreme i vozila u bruto iznosu od 677 milijuna kuna (2018. godina: 478 milijuna kuna).

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom

Iako je imovina (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena prijenosom od pravnog prethodnika Društva, javne tvrtke HPT, putem Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine, u skladu s ostalim hrvatskim zakonima, dio mreže Grupe koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) nema svu potrebnu dokumentaciju (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), što bi moglo biti značajno pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (grad Zagreb) koji mogu imati materijalan utjecaj na financijska izvješća u slučaju da HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na taj dio DTK-a. Menadžment HT-a smatra da je vjerojatnost nastanka navedenih okolnosti vrlo malo vjerojatna. Stoga u ovim financijskim izvješćima nisu po navedenom napravljena nikakva usklađenja.

Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije Grupe na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 927 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 878 milijuna kuna).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

17 Ulaganje u nekretnine

	milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine	
Nabavna vrijednost	60
Ispravak vrijednosti	(25)
Neto knjigovodstvena vrijednost	35
Kretanja tijekom 2018. godine	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	35
Povećanja	2
Amortizacija tekuće godine	(1)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	(15)
Neto knjigovodstvena vrijednost	21
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	
Nabavna vrijednost	50
Ispravak vrijednosti	(29)
Neto knjigovodstvena vrijednost	21
Kretanja tijekom 2019. godine	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	21
Otuđenja	(2)
Amortizacija tekuće godine	(1)
Neto knjigovodstvena vrijednost	18
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	
Nabavna vrijednost	46
Ispravak vrijednosti	(28)
Neto knjigovodstvena vrijednost	18

Grupa je klasificirala prazne objekte i neizgrađena zemljišta kao ulaganje u nekretnine.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

18 Imovina s pravom korištenja i obveze za najam

Grupa iznajmljuje razna mjesta zakupa (zemljište, prostore u tornjevima ili površine na krovovima), mrežnu infrastrukturu, zgrade koje se koriste u administrativne ili tehničke svrhe, te automobile. Ugovori o zakupu obično se sklapaju na određeno razdoblje od 4 mjeseca do 69 godina.

Do 31. prosinca 2018. godine najmovi nekretnina, postrojenja i opreme klasificirani su ili kao financijski ili operativni najmovi. Od 1. siječnja 2019. godine, najmovi i EKI (Bilješka 2.2.) se priznaju kao imovina s pravom korištenja i odgovarajuća obveza od dana kada Grupi iznajmljeno postaje dostupno za upotrebu.

<i>U milijunima kuna</i>	Bilješka	Zemljište	Nekretnine	Oprema	Ostalo	Ukupno
Neto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2019. godine		339	75	83	81	578
Povećanja		111	282	4	32	429
Smanjenja		(11)	(2)	-	-	(13)
Amortizacija tekuće godine	8	(209)	(61)	(25)	(35)	(330)
Konsolidacija HT Produkcije		-	1	44	-	45
Neto knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2019. godine		230	295	106	78	709

Grupa je priznala obveze za zakup kako slijedi:

<i>U milijunima kuna</i>	31. prosinca 2019.	1. siječnja 2019.
Kratkoročne obveze najma	183	321
Dugoročne obveze najma	465	210
Ukupne obveze najma	648	531

Rashodi od kamata uključeni u financijske troškove 2019. godine iznosili su 33 milijuna kuna.

Troškovi koji se odnose na kratkoročni najam (uključeni u trošak najma):

<i>U milijunima kuna</i>	2019.
Troškovi koji se odnose na kratkoročni najam	1

Ukupni novčani odljev za najam u 2019. godini bio je 321 milijuna kuna plus troškovi kamata od 33 milijuna kuna.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

19 Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela uključuje (financijski podaci za 2019. godinu odnose se na procijenjene vrijednosti jer društva HT d.d. Mostar i HP d.o.o. Mostar nisu izdali svoja financijska izvješća do datuma izdavanja financijskih izvješća HT Grupe):

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
<i>Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:</i>		
Stanje na dan 1. siječnja	380	377
Udjel u dobitku	-	3
Isplaćena dividenda	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	<u>380</u>	<u>380</u>
<i>Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:</i>		
Stanje na dan 1. siječnja	2	2
Knjigovodstvena vrijednost prodaje pridruženog društva	(2)	-
Stanje na dan 31. prosinca	<u>-</u>	<u>2</u>
	<u>380</u>	<u>382</u>

a) Ulaganje u zajednički pothvat:

Grupa u ulaganju u zajednički pothvat HT d.d. Mostar sa sjedištem u Federaciji Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udjel od 39,1%. Osnovna djelatnost tog društva je pružanje telekomunikacijskih usluga.

Sve odluke koje donese Uprava, te sve odluke koje donese Nadzorni odbor trebaju biti odobrene od strane obaju većinskih dioničara. Iz tog razloga je ulaganje klasificirano kao zajednički pothvat. Ostatak društva u većini je vlasništvo Federacije Bosne i Hercegovine (50,10%).

Udjel Grupe u poslovnoj dobiti društva HT d.d. Mostar za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine priznat je u sveobuhvatnoj dobiti u iznosu od 0 milijuna kuna (2018. godina: 3 milijuna kuna).

U 2019. godini, HT nije primio dividendu od HT-a d.d. Mostar (2018. godina: 0 milijuna kuna).

b) Ulaganje u pridruženo društvo:

Grupa je prodala vlasnički udio od 30,29% u pridruženom društvu HP d.o.o. Mostar sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

19 Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela (nastavak)

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim financijskim informacijama ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela je kako slijedi:

Sažeti izvještaj o financijskom položaju:

	31. prosinca 2019. milijuni kuna Procijenjeno	31. prosinca 2018. milijuni kuna Stvarno
<i>Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:</i>		
Kratkotrajni dio		
Novac i novčani ekvivalenti	78	104
Ostala kratkotrajna imovina	254	233
Ukupna kratkotrajna imovina	332	337
Financijske obveze	18	1
Ostale kratkoročne obveze	195	183
Ukupne kratkoročne obveze	213	184
Dugotrajni dio		
Dugotrajna imovina	1.299	1.118
Financijske obveze	81	8
Ostale obveze	74	6
Ukupne dugoročne obveze	155	14
Neto imovina	1.630	1.455
<i>Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:</i>		
Kratkotrajni dio		
Novac i novčani ekvivalenti	-	17
Ostala kratkotrajna imovina	-	12
Ukupna kratkotrajna imovina	-	29
Financijske obveze	-	-
Ostale kratkoročne obveze	-	12
Ukupne kratkoročne obveze	-	12
Dugotrajni dio		
Dugotrajna imovina	-	67
Financijske obveze	-	-
Ostale obveze	-	2
Ukupne dugoročne obveze	-	2
Neto imovina	-	96

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

19 Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela (nastavak)

<i>Sažeti izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti</i>	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
<i>Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:</i>	Procijenjeno	Stvarno
Prihodi	760	804
Amortizacija	(206)	(217)
Prihod od kamata	10	4
Rashodi od kamata	(5)	(1)
<i>Dobit prije oporezivanja</i>	2	9
<i>Porez na dobit</i>	(1)	-
<i>Neto dobit</i>	1	9
<i>Primljena dividenda</i>		
<i>Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:</i>		
Prihodi	-	94
Amortizacija	-	(4)
Prihod od kamata	-	1
Rashodi od kamata	-	-
<i>(Gubitak) prije oporezivanja</i>	-	1
<i>Porez na dobit</i>	-	-
<i>Neto dobit</i>	-	1
<i>Primljena dividenda</i>	-	-

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

19 Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela (nastavak)

<i>Rekapitulacija sažetih financijskih informacija</i>	2019. godine milijuni kuna Procijenjeno	2018. godine milijuni kuna Stvarno
<i>Zajednički pothvat HT d.d. Mostar</i>		
Početna neto imovina 1. siječnja	1.257	1.240
Dobit razdoblja	1	9
Tečajna razlika	4	8
Završna neto imovina	<u>1.262</u>	<u>1.257</u>
<i>Udio u zajedničkom pothvatu 39,10%</i>		
Tečajne razlike	7	9
Vrijednosno usklađenje ulaganja	(120)	(120)
Knjigovodstvena vrijednost	<u>380</u>	<u>380</u>
<i>Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar</i>		
Početna neto imovina 1. siječnja	-	84
Dobit / (gubitak) razdoblja	-	1
Tečajna razlika	-	(2)
Završna neto imovina	<u>-</u>	<u>83</u>
<i>Udio u pridruženom društvu 30,29%</i>		
Tečajne razlike	-	2
Vrijednosno usklađenje ulaganja	-	(25)
Knjigovodstvena vrijednost	<u>-</u>	<u>2</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

20 Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uključuje sljedeće:

<i>Izdavatelj</i>	<i>Kreditna ocjena</i>	<i>Valuta</i>	<i>Dospijeće</i>	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
<i>Inozemne obveznice:</i>					
Deutsche Telekom International Finance B.V.	BBB+	EUR	3. travnja 2020.	-	924
Fortenova Group TopCo B.V., Amsterdam		EUR		6	-
Ostalo				2	2
Ukupna dugotrajna financijska imovina				8	926

<i>Izdavatelj</i>	<i>Kreditna ocjena</i>	<i>Valuta</i>	<i>Dospijeće</i>	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
<i>Inozemne obveznice:</i>					
Deutsche Telekom International Finance B.V.	BBB+	EUR	3. travnja 2020.	928	-
Ukupna kratkotrajna financijska imovina				928	-

Kamatna stopa na inozemnu obveznicu iznosi 0,0 %.

Procijenjena fer vrijednost obveznica na dan 31. prosinca 2019. godine određena je njihovom tržišnom vrijednošću ponuđenoj na aktivnom sekundarnom tržištu kapitala na dan izvješća o financijskom položaju te pripadaju u prvu hijerarhijsku kategoriju fer vrijednosti financijskih instrumenata. Nije bilo promjena unutar hijerarhijskih kategorija fer vrijednosti financijskih instrumenata u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu i obveznica se nalazi u Razini 1 po modelu stupnjeva kreditnog rizika jer nije došlo do smanjenja kreditnog rejtinga.

21 Zalihe

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Trgovačka roba	135	113
Zalihe i rezervni dijelovi	23	23
	158	136

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

22 Imovina klasificirana kao namijenjena za prodaju

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Imovina klasificirana kao namijenjena za prodaju	68	-
	68	-

Društvo je potpisalo ugovor o prodaji s tvrtkom Manas d.o.o. na kraju 2019. godine za prodaju zemljišta i imovine s realizacijom u prvom tromjesečju 2020. U skladu s MSFI 5, neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine prenesena je iz imovine, postrojenja i opreme u imovinu klasificiranu kao namijenjenu za prodaju.

23 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Potraživanja od kupaca	153	177
Zajmovi zaposlenicima	76	81
Predujmovi regulatoru	101	102
Ostala potraživanja	14	32
Dugotrajni dio	344	392
Potraživanja od kupaca	1.425	1.485
Zajmovi zaposlenicima	20	20
Ostala potraživanja	35	43
Kratkotrajni dio	1.480	1.548
	1.824	1.940

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

23 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

Analiza dospjeća potraživanja od kupaca i ugovorne imovine na 31. prosinca 2019. godine je kako slijedi:

	Ukupno milijuni kuna	Tekući dio milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-180 dana milijuni kuna	>180 dana milijuni kuna
31. prosinca 2019.						
Bruto iznos potraživanja od kupaca	2.510	1.252	72	19	78	1.089
Ispravak vrijednosti potraživanja	(1.085)	(21)	(4)	(2)	(6)	(1.052)
Neto iznos potraživanja od kupaca	1.425	1.231	68	17	72	37
Bruto iznos ugovorne imovine	472	-	-	-	-	-
Ispravak vrijednosti ugovorne imovine	(21)	-	-	-	-	-
Neto iznos ugovorne imovine	451	-	-	-	-	-

Analiza dospjeća potraživanja od kupaca i ugovorne imovine na 31. prosinca 2018. godine je bila kako slijedi:

	Ukupno milijuni kuna	Tekući dio milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-180 dana milijuni kuna	>180 dana milijuni kuna
31. prosinca 2018.						
Bruto iznos potraživanja od kupaca	2.678	1.380	66	30	38	1.164
Ispravak vrijednosti potraživanja	(1.193)	(31)	(5)	(3)	(15)	(1.139)
Neto iznos potraživanja od kupaca	1.485	1.349	61	27	23	25
Bruto iznos ugovorne imovine	357	-	-	-	-	-
Ispravak vrijednosti ugovorne imovine	(15)	-	-	-	-	-
Neto iznos ugovorne imovine	342	-	-	-	-	-

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

23 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2019. godine, potraživanja u nominalnoj vrijednosti od 1.085 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 1.193 milijuna kuna) su potpuno vrijednosno usklađena.

U sljedećoj tablici objašnjene su promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca i ugovorne imovine po pojednostavljenom ECL modelu između početka i kraja godišnjeg razdoblja:

	Ugovorna imovina milijuni kuna	Potraživanja od kupaca milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2019. godine	15	1.193
Promjene u procjenama i pretpostavkama	6	96
Prestanak priznavanja financijske imovine tijekom razdoblja	-	(29)
Ukupan iznos vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca i ugovorne imovine tijekom razdoblja	6	67
Otpis	-	(175)
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	21	1.085
	Ugovorna imovina milijuni kuna	Potraživanja od kupaca milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine	13	1.290
Promjene u procjenama i pretpostavkama	5	122
Ukidanje prepoznavanje financijske imovine tijekom razdoblja	-	(51)
Ukupan iznos vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca i ugovorne imovine tijekom razdoblja	5	71
Otpis	(3)	(168)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	15	1.193

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

24 Ugovorna imovina i ugovorne obveze

Grupa je priznala imovinu i obveze iz ugovora s korisnicima kako je prikazano u nastavku:

	31. prosinac 2019. milijuni kuna	31. prosinac 2018. milijuni kuna
Kratkotrajna ugovorna imovina nastala iz		
Prodaje opreme i usluga	244	164
Vrijednosno usklađenje	(13)	(10)
Troškovi stjecanja ugovora	71	49
Ukupna kratkotrajna ugovorna imovina	302	203
Dugotrajna ugovorna imovina nastala iz		
Prodaje opreme i usluga	58	55
Vrijednosno usklađenje	(8)	(5)
Troškovi stjecanja ugovora	99	89
Ukupna dugotrajna ugovorna imovina	149	139
Kratkotrajna ugovorna obveza	85	78
Ukupna kratkotrajna ugovorna obveza	85	78

Na dan 31. prosinca 2019. godine Grupa je priznala 62 milijuna kuna prihoda koji su na početku razdoblja bili na poziciji ugovorne obveze.

Grupa primjenjuje MSFI 9 pojednostavljeni pristup, dok su za mjerenje očekivanih klsterskih gubitaka grupirani na temelju karakteristika kreditnog rizika kupca i učinkovitosti naplate. Očekivane stope gubitaka temelje se na prošlim podacima prikupljenim u razdoblju od 36 mjeseci.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

24 Ugovorna imovina i ugovorne obveze (nastavak)

Grupa je priznala prihod od ugovora s klijentima, koji nije bio u skladu s naplaćenim prihodom, po sljedećim kategorijama:

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Prodaja robe	166	147
Prodaja usluga	(133)	(121)
Ukupni rezidencijalni kupci	33	26
Prodaja robe	220	211
Prodaja usluga	(178)	(166)
Ukupni poslovni kupci	42	45
Ukupno za ostale segmente (OT)	5	(3)

Sljedeća tablica prikazuje podatke o otvorenim ugovornim obvezama proizišlim iz dugoročnih ugovora s kupcima.

	31. prosinac 2019. milijuni kuna	31. prosinac 2018. milijuni kuna
Ukupni iznos transakcijske cijene dodijeljen dugoročni ugovori s kupcima koji nisu zadovoljni	1.042	973

Uprava očekuje da će 78% (812 milijuna kuna) transakcijske cijene dodijeljene otvorenim ugovorima na dan 31. prosinca 2019. godine biti priznato kao prihod tijekom sljedećeg izvještajnog razdoblja. Preostalih 22% (230 milijuna kuna) biti će priznato u narednih 1,5 godina.

Kada se prihod priznaje tijekom vremena u skladu s obračunatim prihodom, Grupa koristi mogućnost neobjavlivanja neplaćene cijene transakcije dodijeljene obvezama isporuke koje nisu podmirene (ili su djelomično podmirene).

25 Plaćeni troškovi budućeg razdoblja

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja odnose se na unaprijed plaćene obveze po cesijama prema regulatorima u iznosu 76 milijuna kuna (2018. godine: 123 milijuna kuna). Na dan 1. siječnja 2019. godine, 23 milijuna kuna predujmova zakupa reklasificirano je u imovinu s pravom korištenja.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

26 Novac, novčani ekvivalenti i bankovni depoziti

a) *Novac i novčani ekvivalenti*

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od sljedećih iznosa:

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Novac u banci i blagajni	1.298	1.643
Komercijalni papiri	1.079	1.079
Oročeni depoziti s dospijećem do 3 mjeseca	385	415
	2.762	3.137

b) *Pregled novca i novčanih ekvivalenata i oročenih depozita po valutama*

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
HRK	2.093	2.700
EUR	556	319
GBP	2	-
USD	94	86
BAM	16	31
GBP	1	1
	2.762	3.137

c) *Garantni depoziti*

	Kratkoročni		Dugoročni	
	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Inozemna banka	-	-	-	-
Tuzemne banke	1	1	3	3
	1	1	3	3

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

26 Novac, novčani ekvivalenti i bankovni depoziti (nastavak)

d) Osigurani depoziti (obrnuti REPO poslovi)

<i>Izdavatelj</i>	<i>Valuta</i>	<i>Dospijeće</i>	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
<i>Obrnuti REPO poslovi:</i>				
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	17. svibnja 2019.	-	111
			<u>-</u>	<u>111</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

27 Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Ugovori za nabavu sadržaja	33	77
EKI ugovori	-	27
Dozvola za radiofrekvencijski spektar	5	8
Ostalo	23	6
	<hr/>	<hr/>
Dugoročni dio	61	118
	<hr/>	<hr/>
Obveze prema dobavljačima	1.556	1.471
Ugovori za nabavu sadržaja	256	264
PDV i ostali porezi	78	78
EKI ugovori	7	108
Obveze vezane uz plaće	68	65
Obveze iz predstečajne nagodbe	-	-
Dozvola za radiofrekvencijski spektar	1	1
Ostalo	57	37
	<hr/>	<hr/>
Kratkoročni dio	2.023	2.024
	<hr/>	<hr/>
	2.084	2.142
	<hr/>	<hr/>

28 Odgođeni prihod

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Odgođeni prihod od najma opreme	-	15
	<hr/>	<hr/>
Dugoročni dio	-	15
	<hr/>	<hr/>
Ostalo	5	13
	<hr/>	<hr/>
Kratkoročni dio	5	13
	<hr/>	<hr/>
	5	28
	<hr/>	<hr/>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

29 Dugoročne obveze prema zaposlenicima

Dugoročna primanja zaposlenih uključuju naknade za odlazak u mirovinu u skladu s kolektivnim ugovorom. Dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom projicirane kreditne jedinice. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuara se priznaju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u razdoblju u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih sadrže i naknade za nagrađivanje zaposlenih koje su detaljnije opisane u bilješci 44.

Kretanja obveza prikazanih u izvješću o financijskom položaju su sljedeća:

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja	18	18
LTI promjene	3	4
LTI plaćeno	(5)	(4)
Trošak tekućeg rada	-	1
Isplaćena primanja	(1)	(1)
Aktuarski dobici	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	15	18
Otpremnine	2	1
Jubilarnе nagrade	1	3
LTIP – Variable II	12	14
	15	18
LTI		
Kratkoročno	3	7
Dugoročno	9	7
	12	14

Glavne aktuarske pretpostavke koje su korištene za određivanje obveze za naknade umirovljenja na dan 31. prosinca bile su kako slijedi:

	2019. godina u %	2018. godina u %
Diskontna stopa (godišnje)	3,00	3,00

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

30 Rezerviranja

	Sudski sporovi milijuni kuna	Troškovi demontaže i obnove milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2019. godine	33	26	59
Povećanja	43	-	43
Iskorištenje	(21)	-	(21)
Ukidanja	(6)	-	(6)
Trošak kamate	-	2	2
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	49	28	77

Sudski sporovi

Na dan 31. prosinca 2019. godine Grupa ima rezerviranja za nekoliko sudskih sporova i tužbi za koje je Uprava ocijenila da je vjerojatno da će biti riješeni protiv Grupe.

Troškovi demontaže i obnove

Troškovi demontaže i obnove prvenstveno nastaju u slučaju izgradnje telekomunikacijskih građevina na nekretninama trećih strana. Grupa svake godine preispituje potrebne rezervacije.

31 Ukalkulirane obveze

	Varijabilni dio naknada zaposlenima milijuni kuna	Otpremnine milijuni kuna	Neiskorišteni godišnji odmor milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2019. godine	49	13	7	69
Povećanja	96	56	2	154
Iskorištenje	(95)	(69)	-	(164)
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	50	-	9	59

Otpremnine

Troškovi otpremnina i rezerviranja sastoje se od iznosa bruto otpremnina i ostalih povezanih troškova za zaposlenike kojima je bio raskinut ugovor o radu tijekom 2019. godine.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

32 Dionički kapital

Odobren, izdan i u potpunosti plaćen registrirani dionički kapital:

	31. prosinca 2019. milijuni kuna
81.219.547 redovnih dionica bez nominalne vrijednosti	<u>10.245</u>

	31. prosinca 2018. milijuni kuna
81.670.064 redovnih dionica bez nominalne vrijednosti	<u>9.823</u>

U 2019. godini je poništeno 450.517 trezorskih dionica.

33 Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima u iznosu od 5% dobitka tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 5% temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 5% temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala Grupe. Spomenute rezerve nisu raspoložive za isplatu.

34 Trezorske dionice

U 2017. godini, Grupa je započela s kupnjom trezorskih dionica zbog uvođenja programa otkupa udjela koji traje do 20. travnja 2021. Grupa će povući udjele bez nominalne vrijednosti bez smanjenja temeljnog kapitala.

U sklopu ovog programa otkupljeno je ukupno 903.835 dionica na dan 31. prosinca 2019. godine, a poništeno ih je 450.517 koje su kupljene u 2018. godini.

Rezerva za kupljene vlastite dionice na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 73 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 71 milijuna kuna) i nije raspodjeljiva.

Društvo posjeduje 453.318 vlastitih dionica na dan 31. prosinca 2019. godine (na dan 31. prosinca 2018. godine: 450.517 vlastitih dionica).

35 Zadržana dobit

Glavna skupština Hrvatskog Telekom d.d. donijela je 2019. godine odluku o isplati dividende dioničarima za 2018. godinu u ukupnom iznosu od 809 milijuna kuna (2018. godina: 489 milijuna kuna), odnosno 10 kuna po dionici (2018. godina: 6,00 kuna). Dividenda je isplaćena na način da je 566 milijuna kuna (7 kuna po dionici) isplaćeno iz neto dobiti 2018. godine, dok je 243 milijuna kuna (3 kune po dionici) isplaćeno iz zadržane neto dobiti iz prethodnih godina.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

36 Ugovorne obveze

a) Ugovorne obveze za poslovni najam

Grupa ima ugovorne obveze po ugovorima o poslovnom najmu zgrada, zemljišta, opreme i automobila.

Trošak poslovnog najma sastoji se od sljedećeg:

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Trošak tekuće godine	-	175

Buduće minimalne obveze po ugovorima o poslovnom najmu koji se ne mogu otkazati iznose:

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Unutar jedne godine	-	125
Između 1 i 5 godina	-	256
Iznad 5 godina	-	77
	-	458

b) Ugovorne obveze za kapitalna ulaganja

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i vozila.

Grupa ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja kako slijedi:

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Nematerijalna imovina	181	224
Nekretnine, postrojenja i oprema	749	945
	930	1.169

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

37 Nepredviđene obveze

U vrijeme sastavljanja ovih financijskih izvješća postoji nekoliko neriješeni pravni slučajevi protiv Grupe. Po mišljenju Uprave, rješavanje tih tužbi neće imati materijalno značajan negativan utjecaj na financijski položaj Grupe osim za određene tužbene zahtjeve za koja su napravljene rezervacije (bilješka 30).

Grupa se snažno brani u odnosu na sve sudske sporove i potencijalne sporove, uključujući regulatorna pitanja i sudske sporove sa zaposlenicima. U Hrvatskoj ne postoji praksa izricanja novčanih kazni u materijalno iznimno značajnim iznosima niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti prema presudama Prekršajnog suda. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su postupci u tijeku, Grupa nije u mogućnosti procijeniti ishod.

Postupak pred Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja vezano uz retransmisiju nogometnih utakmica

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) je pokrenula, prema svojoj odluci od 3. siječnja 2013. godine, postupak protiv HT-a vezano uz moguću zlouporabu vladajućeg položaja na tržištu distribucije premium nogometnog sadržaja zbog činjenice da su ArenaSport kanali i premium sport sadržaji (kao što su Hrvatska nogometna liga – MAXtv Prva liga, UEFA Liga prvaka i UEFA Europska liga) raspoloživi samo putem MAXtv usluge.

Agencija je 6. studenoga 2019. godine okončala predmetni postupak. U odluci je utvrđeno da HT nije zloupotrijebio vladajući položaj na tržištu distribucije premium nogometnog sadržaja. Također, postupak u dijelu koji je pokrenut temeljem članka 102. Ugovora o funkcioniranju EU se obustavlja.

Spor o vlasništvu nad distribucijsko telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom

Vezano uz telekomunikacijsku infrastrukturu navedenu u okviru nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 16), dana 16. rujna 2008. godine društvo Zagrebački Holding d.o.o. podružnica Zagrebački Digitalni Grad („ZHSDG“) podnijelo je tužbu protiv Društva. ZHSDG navodi da je Grad Zagreb vlasnik DTK na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa u visini od 390 milijuna kuna uvećanog za kamatu.

Tužba se temelji na tvrdnji da HT koristi DTK kojom upravlja tužitelj i da za to ne plaća naknadu

Dana 10. prosinca 2012. godine, Grupa je zaprimila djelomičnu međupresudu i djelomičnu presudu u ovom predmetu kojom je utvrđeno da je HT obvezan plaćati ZHSDG-u naknadu za korištenje sustava DTK, te da će se do pravomoćnosti ove djelomične međupresude zastati s raspravljanjem o visini tužbenog zahtjeva. Nadalje, odbijen je tužbeni zahtjev kojim bi se utvrdilo da je Grad Zagreb vlasnik cijelog sustava DTK i druge komunalne infrastrukture za polaganje telekomunikacijskih instalacija na području Grada Zagreba, za potrebe komunikacijsko-informatičkih sustava i usluga. Odluka o troškovima ostavljena je za kasniju presudu. Protiv navedene presude Grupa je podnijela žalbu 21. prosinca 2012. godine.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

37 Nepredviđene obveze (nastavak)

Spor o vlasništvu nad distribucijsko telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom (nastavak)

Dana 4. kolovoza 2015. godine, drugostupanjski Županijski sud u Varaždinu usvojio je žalbu HT-a te je predmet vratio sudu prvog stupnja na ponovno suđenje, u kojem tužitelj treba opravdati svoje pravo na tužbu, te odrediti (specificirati) tužbeni zahtjev protiv HT-a, tj. tužitelj treba odrediti koje trase, cijevi, na koji način, na kojim točno lokacijama i kroz koje razdoblje je koristio HT.

U lipnju 2016. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev za dodatnih 90 milijuna kuna koja se odnosi na naknadu za korištenje DTK na području Grada Zagreba za period od 20. lipnja 2011. do 20. lipnja 2012, s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 480 milijuna kuna, uvećano za kamate.

U lipnju 2017. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev za dodatnih 90 milijuna kuna i to za period od 20. lipnja 2012. do 20. lipnja 2013. s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 570 milijuna kuna, uvećano za kamate.

U lipnju 2018. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev, za dodatnih 90 milijuna kuna i to za period od 20. lipnja 2013. godine do 20. lipnja 2014. godine s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 660 milijuna kuna, uvećano za kamate.

S obzirom na navedeni razvoj navedene tužbe, Uprava je zaključila da je vrlo mala vjerojatnost nastanka obveze za Grupnu iz ovog slučaja, te kako nisu potrebna nikakva rezerviranja troškova u financijskim izvješćima vezana uz ovaj slučaj.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

38 Poslovni odnosi s povezanim društvima

Poslovni odnosi niže navedeni prvenstveno se odnose na društva u vlasništvu društva DTAG. Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključivali su slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava tijekom 2019. i 2018. godine.

Glavne transakcije s povezanim poduzećima tijekom 2019. i 2018. godine uključuju:

	Prihodi		Rashodi	
	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
<i>Povezano društvo:</i>				
<i>Krajnji vlasnik</i>				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	98	93	128	139
<i>Zajednički pothvat</i>				
HT d.d. Mostar, Bosna i Hercegovina	48	33	18	21
<i>Ovisna društva krajnjeg vlasnika</i>				
Telekom Deutschland GmbH, Njemačka	30	23	42	34
T-Mobile Austria GmbH, Austrija	16	11	11	8
Slovak Telecom a.s., Slovačka	18	16	1	1
Hellenic Telecommunications Organization	1	-	6	5
Magyar Telekom Nyrt., Mađarska	8	7	5	5
T-Mobile Czech	16	6	2	2
DT Pan-Net Croatia	8	5	-	-
T-Mobile Polska	5	5	1	-
T-Mobile Netherlands	5	4	2	1
DT Europe Holding	3	3	5	4
T-Systems International GmbH, Njemačka	3	3	3	3
Deutsche Telekom IT	1	1	6	14
Ostali	12	9	18	19
	272	219	248	256

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

38 Poslovni odnosi s povezanim društvima (nastavak)

Izvjешće o financijskom položaju sadrži sljedeća stanja koja proizlaze iz poslovanja s povezanim društvima:

	Potraživanja		Obveze	
	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
<i>Povezano društvo:</i>				
<i>Krajnji vlasnik</i>				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	9	5	92	102
<i>Zajednički pothvat</i>				
HT d.d. Mostar, Bosna i Hercegovina	15	2	-	-
<i>Ovisna društva krajnjeg vlasnika</i>				
DT Pan-Net Croatia	-	14	-	-
Telekom Deutschland GmbH, Njemačka	-	-	14	14
Magyar Telekom, Hungary	-	-	2	2
Albanian Telecom	-	-	-	4
Slovak Telecom a.s., Slovačka	3	4	-	-
T-Systems International GmbH, Njemačka	-	-	7	7
Ostali	-	4	8	9
	27	27	123	138

Na kraju godine Grupa je uložilo u komercijalni papir krajnjeg vlasnika u vrijednosti od 1.079 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 1.079 milijuna kuna) (bilješka 26) i u obveznicu društva Deutsche Telekom International Finance B.V. u iznosu od 928 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 924 milijuna kuna) (bilješka 20).

Savezna Republika Njemačka je i izravan i neizravan dioničar i drži oko 32 posto udjela u temeljnom kapitalu DTAG-a. Zbog prosječne posjećenosti sastanaka dioničara, Savezna Republika Njemačka predstavlja solidnu većinu u sastancima dioničara DTAG-a, iako ima samo manjinski udio, što DTAG čini ovisnim društvom Savezne Republike Njemačke. Dakle, Savezna Republika Njemačka i društva kontrolirana od strane Savezne Republike Njemačke te društva nad kojima Savezna Republika Njemačka može ostvariti značajan utjecaj klasificirani su kao povezana društva DTAG-a, a time i Grupe.

Grupa nije u okviru svojih uobičajenih poslovnih aktivnosti imala transakcije koje su pojedinačno materijalne u financijskoj godini 2019. ili 2018. godine s društvima pod kontrolom Savezne Republike Njemačke društva te sa društvima nad kojima Savezna Republika Njemačka može ostvariti značajan utjecaj.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

38 Poslovni odnosi s povezanim društvima (nastavak)

Naknade članovima Nadzornog odbora

Predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok ostali članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i predsjednik Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu.

Sukladno politici DTAG, predstavnici DTAG ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

U 2019. godini Grupa je isplatila ukupan iznos od 0,8 milijuna kuna (2018. godina: 0,7 milijuna kuna) članovima Nadzornog odbora. Nisu se davali zajmovi članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za 2019. godinu iznosi 59 milijuna kuna (2018. godina: 49 milijuna kuna). Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava i operativni direktori Društva koje zapošljava Grupa.

Naknade ključnim članovima menadžmenta uključuju:

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Kratkoročna primanja zaposlenih	59	49
	59	49

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

39 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnim tržištima usluga. Kao posljedica toga, na Grupu mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Grupa također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izložena je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

a) Kreditni rizik

Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Grupa koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti.

Grupa ne jamči za obveze trećih strana.

Grupa smatra da se njena maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja (bilješka 23) umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum izvješća o financijskom položaju.

Nadalje, Grupa je izložena kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama. Na dan 31. prosinca 2019. godine, Grupa je surađivala sa četrdeset banaka (2018. godine: trideset osam banaka). Grupa je gotovo isključivo u tri banke držala svoj novac i depozite. Za jednu domaću banku u stranom vlasništvu, Grupa je primila garanciju za depozite dane od strane matične banke koje imaju minimalni rejting BBB+. Upravljanje rizikom je usredotočeno na poslovanje sa najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu i inozemstvu te na svakodnevnom kontaktu sa bankama.

Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi očekivano vrijednosno usklađenje za sva potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu. Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, potraživanja od kupaca i ugovorna imovina su grupirani na temelju zajedničkih obilježja kreditnog rizika i po danima dospijeća. Za iste vrste ugovora, ugovorna imovina se veže na iste karakteristike rizika kao i potraživanja od kupaca. Stoga je Grupa zaključila da se očekivane stope gubitaka za potraživanja od kupaca mogu koristiti i za izračun gubitaka za ugovornu imovinu.

Stope očekivanih gubitaka temelje se na podacima o naplati u razdoblju od 36 mjeseci.

Povijesne stope gubitaka se usklađuju kako bi odražavale tekuće i buduće informacije o makroekonomskim čimbenicima koji utječu na sposobnost kupaca za podmirenje potraživanja.

Grupa je identificirala BDP i stopu nezaposlenosti u zemlji u kojoj prodaje svoje usluge i proizvode kao najbitnije čimbenike, te sukladno tome prilagođava povijesne stope gubitaka na temelju očekivanih promjena tih čimbenika.

Depozite u bankama čine novac na tekućem računu i depoziti s dospijećem do 3 mjeseca koji se naplaćuju po dospijeću, te se zbog toga klasificiraju kao imovina koja se drži do dospijeća sukladno MSFI 9 i mjere se po amortiziranom trošku. Kreditni rizik se mjeri korištenjem općeg pristupa. Vrijednosno usklađenje priznaje se pojedinačno za svaku stavku imovine. Grupa koristi dnevnu vrijednost CDS-a koja pokriva osiguranje za razdoblje od 5 godina. CDS s osiguranjem od 5 godina ima najveću tržišnu likvidnost i stoga je izabran kao referentna vrijednost. CDS je osjetljiv na povećanje rizik neizvršenja – neovisno je li odabrano osiguranje s razdobljem od 3 ili 5 godina. Domaće banke nemaju rejting ili pokazatelj CDS-a kao mjeru rizika.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

39 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

a) Kreditni rizik (nastavak)

Za mjerenje rizika, Grupa je preuzela CDS za Republiku Hrvatsku koji je na 31. prosinca 2019. godine iznosio 0,63%. Iznos kreditnog rizika izračunat prema formuli: iznos depozita * broj dana * 0,95% / 365. Za depozite po viđenju Grupa koristi 2 dana pri izračunu iznosa kreditnog rizika.

Kreditna kvaliteta financijske imovine, koja nije ni dospjela niti umanjena može se procijeniti na temelju povijesnih informacija o stopama naplativosti:

	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Potraživanja za telekom usluge pružene domaćim kupcima	983
Potraživanja za telekom usluge pružene stranim kupcima	210
Ostala potraživanja od kupaca	27
Kratkotrajna potraživanja	1.220
Potraživanja po predstečajnim nagodbama	20
Potraživanja za robu	128
Posudbe zaposlenicima	24
Ostala potraživanja	76
Dugotrajna potraživanja	248

Ostala kratkotrajna potraživanja su nedospjela i nisu vrijednosno usklađena.

Kreditna kvaliteta ostale financijske imovine (bilješka 40) podrazumijeva knjigovodstvene vrijednosti na datum izvještavanja.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

39 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

b) Rizik likvidnosti

Politika Grupe je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenata ili imati na raspolaganju financijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u doglednoj budućnosti.

Višak novca ulaže se uglavnom u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju.

Iznosi prikazani u tablicu predstavljaju ugovorene nediskontirane novčane tijekove:

31. prosinca 2019. godine	manje od 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	>5 godina
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.534	19	-	-
Kapitalizirana prava za sadržaj	72	178	61	2
Posudbe od banaka	33	20	100	75
Kapitalizirana EKI prava	2	6	1	-
Obveze iz predstečajne nagodbe	11	-	-	-
Izdana obveznica	12	17	51	-
Ostale obveze	170	-	38	-
Obveze za najam	34	183	134	370

31. prosinca 2018. godine	manje od 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	>5 godina
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.815	12	-	-
Kapitalizirana prava za sadržaj	74	237	68	3
Financijski najam	-	2	4	-
Posudbe od banaka	15	28	122	105
Kapitalizirana EKI prava	30	90	27	48
Obveze iz predstečajne nagodbe	6	-	11	-
Izdana obveznica	10	18	77	-
Ostale obveze	23	2	58	7

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

39 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

c) Rizik kamatne stope

Izloženost Grupe riziku promjena na tržištu kamatnih stopa vezana je prvenstveno uz financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, novac i novčane ekvivalente te novčane depozite i obveze Grupe prema bankama.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu kamatnih stopa, s nepromijenjenim ostalim varijablama (kroz utjecaj varijabilne kamatne stope na ulaganja):

	Povećanje / smanjenje bazni bodovi	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2019. godine		
HRK	+100	18
	-100	(18)
EUR	+100	9
	-100	(9)
Godina završena 31. prosinca 2018. godine		
HRK	+100	22
	-100	(22)
EUR	+100	9
	-100	(9)

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

39 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

d) Rizik promjene tečaja

Funkcijska valuta Grupe je hrvatska kuna. Određena imovina i obveze denominirani su u stranim valutama koje se preračunavaju u kune po važećem srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na datum izvješća o financijskom položaju. Razlike koje iz toga proizlaze se iskazuju kao prihod ili rashod u sveobuhvatnoj dobiti, ali ne utječu na kratkoročne novčane tijekove.

Značajan iznos depozita u bankama, financijske imovine raspoložive za prodaju i novčanih ekvivalenata, potraživanja i obveza denominiran je u stranim valutama, prvenstveno u eurima. Svrha tih depozita je zaštita obveza u stranim valutama i obveza indeksiranih prema stranim valutama od promjene tečaja stranih valuta. Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu tečaja eura, s nepromijenjenim ostalim varijablama, zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Povećanje / smanjenje tečaj EUR-a	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2019. godine	+3%	35
	-3%	(35)
Godina završena 31. prosinca 2018. godine	+3 %	34
	-3 %	(34)

e) Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju procjenjuje se na temelju njezine tržišne cijene na datum izvješća o financijskom položaju. Glavni financijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze. Povijesni trošak potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji podliježu uobičajenim uvjetima poslovanja približno je jednak njihovoj fer vrijednosti.

f) Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Grupe je osigurati potporu poslovanju i maksimalizirati vrijednost dioničarima. Struktura kapitala Grupe odnosi se na dionički kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti i na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 13.054 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 13.208 milijuna kuna).

Grupa upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Kako bi zadržala ili prilagodila strukturu kapitala, Grupa može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. godine (bilješke 32 i 35).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

39 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

f) *Upravljanje kapitalom (nastavak)*

Sukladno Zakonu o elektroničkom novcu (Narodne novine br. 64/18, čl. 41), Društvo je dužno kao institucija za elektronički novac i institucija za platni promet izvijestavati regulatorno kapital u svojim godišnjim revidiranim financijskim izvještajima.

Regulatorni kapital institucije za elektronički novac

IZVJEŠTAJ O VISINI REGULATORNOG KAPITALA INSTITUCIJE ZA ELEKTRONIČKI NOVAC – OBRAZAC IEN-RK

Naziv institucije za elektronički novac: HRVATSKI TELEKOM d.d.

OIB institucije za elektronički novac: 81793146560

Datum: 31. prosinca 2019.

IEN-RK: Dio A - Izračun regulatornog kapitala

u kunama

Red. br.	Naziv	Iznos
1.	REGULATORNI KAPITAL	10.805.310.875,52
2.	OSNOVNI KAPITAL	10.805.310.875,52
3.	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	10.805.310.875,52
4.	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	10.244.977.390,00
5.	Premija na dionice	0,00
6.	(-) Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala	-72.774.264,79
7.	Zadržana dobit ili (-) preneseni gubitak	1.251.160.738,26
8.	(-) Gubitak tekuće godine	0,00
9.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	567.183,21
10.	Ostale rezerve	564.234.387,00
11.	(+)/(-) Usklađenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtara	0,00
12.	(-) Nematerijalna imovina	-1.077.680.485,16
13.	(-) Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika i ne uključuje povezane porezne obveze	0,00
14.	(-) Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca	0,00
15.	(-) Recipročna međusobna ulaganja u redovni osnovni kapital	0,00
16.	(-) Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital	0,00
17.	(-) Instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija nema značajno ulaganje	0,00

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

39 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Regulatorni kapital institucije za elektronički novac (nastavak)

Red. br.	Naziv	Iznos
18.	(-) Odgođena porezna imovina koja se može odbiti i koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	-105.174.073,00
19.	(-) Instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija ima značajno ulaganje	0,00
20.	(-) Iznos koji premašuje prag od 17,65 %	0,00
21.	Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala - ostalo	0,00
22.	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	0,00
23.	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dodatni osnovni kapital	0,00
24.	Premija na dionice	0,00
25.	(-) Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala	0,00
26.	(-) Recipročna međusobna ulaganja u dodatni osnovni kapital	0,00
27.	(-) Instrumenti dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija nema značajno ulaganje	0,00
28.	(-) Instrumenti dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija ima značajno ulaganje	0,00
29.	(-) Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital	0,00
30.	Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital (odbijen u redovnom osnovnom kapitalu)	0,00
31.	Elementi ili odbici od dodatnog osnovnog kapitala - ostalo	0,00
32.	DOPUNSKI KAPITAL	0,00
33.	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dopunski kapital	0,00
34.	Premija na dionice	0,00
35.	(-) Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u vlastite instrumente dopunskog kapitala	0,00
36.	(-) Recipročna međusobna ulaganja u dopunski kapital	0,00
37.	(-) Instrumenti dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija nema značajno ulaganje	0,00
38.	(-) Instrumenti dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija ima značajno ulaganje	0,00
39.	Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbijen u dodatnom osnovnom kapitalu)	0,00
40.	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala - ostalo	0,00
41.	Bilješke	0,00
42.	Dobit tekuće godine	717.064.453,22

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

39 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

f) *Upravljanje kapitalom (nastavak)*

Regulatorni kapital institucije za elektronički novac (nastavak)

IZVJEŠTAJ O VISINI REGULATORNOG KAPITALA INSTITUCIJE ZA ELEKTRONIČKI NOVAC – OBRAZAC IEN-RK

Naziv institucije za elektronički novac: HRVATSKI TELEKOM d.d.

OIB institucije za elektronički novac: 81793146560

Datum: 31. prosinca 2019.

IEN- RK: Dio B – Utvrđivanje kapitala raspoloživog za izračun visine regulatornog kapitala

Red. br.	Naziv stavke	u kunama	u kunama	Višak
		Ukupan iznos	Kapital raspoloživ za izračun regulatornog kapitala	
		1	2	3
1.	Redovni osnovni kapital (ROK)	10.805.310.875,52	10.805.310.875,52	
2.	Dodatni osnovni kapital (DOK)	0,00	0,00	0,00
3.	Osnovni kapital (OK)	10.805.310.875,52	10.805.310.875,52	
4.	Dopunski kapital (DK)	0,00	0,00	0,00
5.	Ukupni regulatorni kapital		10.805.310.875,52	

Minimalno potreban regulatorni kapital i pokrivenost zahtjeva za minimalno potrebnim regulatornim kapitalom

IZVJEŠTAJ O MINIMALNO POTREBNOM REGULATORNOM KAPITALU INSTITUCIJA ZA ELEKTRONIČKI NOVAC - OBRAZAC IEN-MRK

Naziv institucije za elektronički novac: HRVATSKI TELEKOM d.d.

OIB institucije za elektronički novac: 81793146560

Datum: 31. prosinca 2019.

u kunama

IEN-MRK: DIO A - Minimalno potreban regulatorni kapital za djelatnost izdavanja elektroničkog novca

Red. br.	Izračun	Iznos
1.	Prosječni neiskorišteni elektronički novac	27.687,43
2.	Minimalno potreban regulatorni kapital za djelatnost izdavanja elektroničkog novca	553,75

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

39 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

f) *Upravljanje kapitalom (nastavak)*

Minimalno potreban regulatorni kapital i pokrivenost zahtjeva za minimalno potrebnim regulatornim kapitalom (nastavak)

IZVJEŠTAJ O MINIMALNO POTREBNOM REGULATORNOM KAPITALU INSTITUCIJA ZA ELEKTRONIČKI NOVAC - OBRAZAC IEN-MRK

Naziv institucije za elektronički novac: HRVATSKI TELEKOM d.d.

OIB institucije za elektronički novac: 81793146560

Datum: 31. prosinca 2019.

IEN-MRK: DIO B – Minimalno potreban regulatorni kapital i pokrivenost zahtjeva za minimalno potrebnim regulatornim kapitalom

Red. br.	Naziv	u kunama	u kunama
		Iznos zahtjeva	Pokrivenost regulatornim kapitalom
		1	2
1.	Minimalno potreban regulatorni kapital za djelatnost izdavanja elektroničkog novca	553,75	553,75
2.	Minimalno potreban regulatorni kapital za djelatnost pružanja platnih usluga koje nisu povezane s izdavanjem elektroničkog novca	1.365.660,76	1.365.660,76
3.	Ukupan minimalno potreban regulatorni kapital institucije	2.600.000,00	2.600.000,00
4.	Ukupni regulatorni kapital		10.805.310.875,52
5.	Višak/(-) manjak regulatornog kapitala		10.802.710.875,52

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

39 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

f) *Upravljanje kapitalom (nastavak)*

Regulatorni kapital za institucije za platni promet

**IZVJEŠTAJ O MINIMALNO POTREBNOM REGULATORNOM KAPITALU INSTITUCIJA ZA PLATNI PROMET
- OBRAZAC IPP-MRK**

Naziv institucije za elektronički novac: HRVATSKI TELEKOM d.d.

OIB institucije za elektronički novac: 81793146560

Datum: 31. prosinca 2019.

IPP-MRK: DIO A - Minimalno potreban regulatorni kapital za djelatnost pružanja platnih usluga

u kunama

Red. br.	Naziv	Iznos
1.	Ukupan iznos platnih transakcija u prethodnoj godini	409.698.227,04
2.	Obujam plaćanja	34.141.518,92
3.	Zbroj iznosa iz točaka 4. do 8.	1.365.660,76
4.	4% dijela obujma plaćanja do iznosa 37.500.000,00 kuna	1.365.660,76
5.	2,5% dijela obujma plaćanja iznad iznosa 37.500.000,00 kuna do iznosa 75.000.000,00 kuna	0,00
6.	1% dijela obujma plaćanja iznad iznosa 75.000.000,00 kuna do iznosa 750.000.000,00 kuna	0,00
7.	0,5% dijela obujma plaćanja iznad iznosa 750.000.000,00 kuna do iznosa 1.875.000.000,00 kuna	0,00
8.	0,25% dijela obujma plaćanja iznad iznosa 1.875.000.000,00 kuna	0,00
9.	Iznos faktora k	1,00
10.	Minimalno potreban regulatorni kapital za djelatnost pružanja platnih usluga	1.365.660,76

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

39 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

g) Primljeni kolaterali

Primljeni kolaterali za obrnute REPO poslove uključuju:

	Kreditna ocjena	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
<i>Inozemne obveznice:</i>			
Vlada Republike Njemačke	AAA	-	113
		-	113

Gore navedeni iznosi iskazani su po fer tržišnoj vrijednosti. Primljeni kolaterali su razina 1 u kategorizaciji prema MSFI13.

h) Netiranja

Sljedeća financijska imovina i financijske obveze su predmet netiranja:

	Potraživanja od kupaca		Obveze prema dobavljačima	
	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Bruto priznati iznosi	337	388	493	581
Iznosi netiranja	(107)	(142)	(107)	(142)
	230	246	386	439

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

40 Financijski instrumenti

Mjerenje fer vrijednosti financijskih instrumenata

Financijski instrumenti su klasificirani u slijedeće kategorije fer vrijednosti:

	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2018.	
	milijuni kuna Razina 1	milijuni kuna Razina 2	milijuni kuna Razina 1	milijuni kuna Razina 2
<i>Financijska imovina:</i>				
Novac i novčani ekvivalenti	2.762	-	3.137	-
Garantni depoziti, kratkoročni	1	-	1	-
Oročeni depoziti	-	-	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju, dugotrajna	5	-	928	-
Imovina raspoloživa za prodaju, kratkotrajna	930	-	-	-
Osigurani depoziti	-	-	111	-
Garantni depoziti, dugoročni	3	-	3	-
Potraživanja od kupaca – kratkotrajna i dugotrajna	-	1.578	-	1.662
Zajmovi zaposlenicima - kratkoročni i dugoročni	98	-	-	101

Fer vrijednost financijskih instrumenata Razine 2 računa se metodom diskontiranih novčanih tijekova. Knjigovodstvena i fer vrijednost svih financijskih instrumenata Grupe su jednake u 2019. i 2018. godini.

41 Posudbe

	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2018.	
	milijuni kuna Razina 1	milijuni kuna Razina 2	milijuni kuna Razina 1	milijuni kuna Razina 2
Bankovni krediti	-	139	-	180
Izdana obveznica	46	-	68	-
Financijski najam	-	-	-	3
Dugoročne	46	139	68	183
Bankovni krediti	-	44	-	32
Izdana obveznica	24	-	24	-
Financijski najam	-	-	-	2
Kratkoročne	24	44	24	34
Ukupno	70	183	92	217

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

41 Posudbe (nastavak)

Fer vrijednost posudbi izračunata je diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tijekova po prevladavajućim kamatnim stopama i pripada razini 2 hijerarhije fer vrijednosti financijskih instrumenta, osim za obveznice koje su na razini 1. Ponderirana prosječna kamatna stopa na posudbe iznosi 4,97 % na 31. prosinca 2019. godine (31. prosinca 2018. godine: 4,52%).

Valutna struktura posudbi i financijskog najma

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
HRK	99	119
EUR	154	185
	253	304

Izdana obveznica

Temeljem predstečajne nagodbe, obveznice su dužnički vrijednosni papiri s višekratnim dospijećima. U razdoblju od 30. svibnja 2014. do 30. svibnja 2017. Grupa će polugodišnje isplaćivati kamatu koja će se obračunavati prema kamatnoj stopi od 5,25 % godišnje, a glavnica će se isplatiti od 30. svibnja 2017. do 30. svibnja 2022. godine.

Stjecanjem Grupa je stekla obvezu izdanih obveznica u nominalnoj vrijednosti od 41 milijun kuna koje će se isplatiti u 5 godišnjih obroka po kamatnoj stopi od 4,5%, a glavnica će biti otplaćena od 27. siječnja 2019. do 27. siječnja 2023. godine.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

41 Posudbe (nastavak)

Pregled obveza po financijskim najmovima

	31. prosinca 2019. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna
Dospijeće obveza po financijskim najmovima		
Unutar jedne godine	-	2
Između jedne i pet godina	-	3
Minimalna plaćanja najma	-	5
Buduće promjene financiranja	-	-
Priznato kao obveza	-	5
Sadašnja vrijednost obveza po financijskom najmu:		
Unutar jedne godine	-	2
Između jedne i pet godina	-	3
Minimalna plaćanja najma	-	5

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

42 Neto dug

	Novac/ bankovna prekoračenja	Likvidna ulaganja	Financijski najam dospjeća do 1 godine	Financijski najam dospjeća dužeg od 1 godine	Posudbe dospjeća do 1 g.	Posudbe dospjeća dužeg 1 g.	Ostale financijske obveze (spektar, sadržaj i EKI) dospjeća do 1 g.	Ostale financijske obveze (spektar, sadržaj i EKI) dospjeća dužeg od 1 g.	Obveze za najam	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Neto dug na dan 31. prosinca 2017. godine	3.152	1.151	(2)	(4)	(52)	(302)	(261)	(282)	-	3.400
Novčani tijek	(15)	(88)	2	-	46	-	364	-	-	309
Reklasifikacija kratkoročnog dijela	-	-	(2)	2	(53)	53	(459)	459	-	-
Ostala nefinancijska kretanja	-	(22)	-	-	3	-	(17)	(289)	-	(325)
Tečajne razlike	-	-	(1)	-	-	1	-	-	-	-
Neto dug na dan 31. prosinca 2018. godine	3.137	1.041	(3)	(2)	(56)	(248)	(373)	(112)	-	3.384
Novčani tijek	(377)	(111)	-	-	52	-	323	-	344	231
Reklasifikacija kratkoročnog dijela	-	-	-	-	(64)	64	(309)	309	-	-
Povećanje HP produkcija	-	-	-	-	-	-	(9)	(15)	(45)	(69)
Utjecaj MSFI 16	-	-	3	2	-	-	96	27	(531)	(403)
Povećanja	-	2	-	-	-	-	-	(247)	(416)	(661)
Ostala nefinancijska kretanja	-	-	-	-	-	-	8	-	-	8
Tečajne razlike	2	-	-	-	-	(1)	-	-	-	1
Neto dug na dan 31. prosinca 2019. godine	2.762	932	-	-	(68)	(185)	(264)	(38)	(648)	2.491

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

43 Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade

Grupa je stranka u sljedećim Ovlaštenjima za usluge koji nisu u opsegu IFRIC-a 12:

a) *Ovlaštenje za pružanje usluga elektroničkih komunikacija u nepokretnoj i pokretnoj mreži*

Dana 1. srpnja 2008. godine stupio je na snagu Zakon o elektroničkim komunikacijama koji je uveo institut općeg ovlaštenja za sve elektroničke komunikacijske usluge i mreže. U međuvremenu, stupilo je na snagu pet izmjena i dopuna Zakona o elektroničkim komunikacijama, koje su objavljene u Narodnim novinama br. 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17. Prema članku 32. Zakona o elektroničkim komunikacijama, Grupa je ovlaštena pružati sljedeće usluge elektroničke komunikacije temeljem opće ovlasti zadnji puta ažurirane 5. svibnja 2017. godine:

- javno dostupna telefonska usluga u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži,
- javno dostupna telefonska usluga u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži,
- davanje u najam elektroničke komunikacijske mreže i/ili vodova,
- usluga prijenosa slike, govora i zvuka putem elektroničkih komunikacijskih mreža (što isključuje usluge radiodifuzije),
- usluge s posebnom tarifom i besplatnog poziva,
- usluga davanja pristupa internetu,
- usluge prijenosa govora putem interneta,
- davanje pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme,
- usluge u satelitskoj službi,
- davanje obavijesti (informacija) o brojevima svih pretplatnika javno dostupnih telefonskih usluga u Republici Hrvatskoj,
- izdavanje sveobuhvatnog javno dostupnog imenika svih pretplatnika u Republici Hrvatskoj, i
- ostale usluge.

HAKOM je 26. veljače 2013. godine Grupi izdao posebno ovlaštenje za obavljanje poslova spravnjivanja računa za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga u pomorskom prometu na rok od 10 godina, odnosno do 26. veljače 2023. godine.

U skladu s odlukom HAKOM-a od 13. rujna 2019. godine, Grupa je određena operaterom univerzalnih usluga na području Republike Hrvatske za razdoblje u trajanju od tri godine, u kojem razdoblju je dužno pružati sljedeće univerzalne usluge:

- pristup javnoj komunikacijskoj mreži i javno dostupnim telefonskim uslugama na nepokretnoj lokaciji, što omogućuje govornu komunikaciju, komunikaciju putem telefaksa i podatkovnu komunikaciju, uz brzine prijenosa podataka koje omogućuju djelotvoran pristup Internetu, uzimajući u obzir raširene tehnologije kojima se koristi većina pretplatnika, kao i tehnološku ostvarivost,
- postavljanje javnih telefonskih govornica ili drugih javno dostupnih pristupnih točaka za javnu govornu uslugu na javnim mjestima dostupnima u svako doba u skladu s razumnim potrebama krajnjih korisnika usluga u pogledu zemljopisne pokrivenosti, kakvoće usluge, broja javnih telefonskih govornica ili drugih javno dostupnih pristupnih točaka i njihove dostupnosti osobama s invaliditetom,
- posebne mjere za osobe s invaliditetom, uključujući pristup uslugama iz točaka 1. i 2., uključujući pristup hitnim službama, na jednak način kakvim pristupaju drugi krajnji korisnici usluga, i
- posebni cjenovni sustavi prilagođeni potrebama socijalno ugroženih skupina krajnjih korisnika usluga, a koji obuhvaćaju uslugu iz točke 1. gore.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

43 Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade (nastavak)

(a) *Ovlaštenje za pružanje usluga elektroničke komunikacije u nepokretnoj i pokretnoj mreži (nastavak)*

Grupa više nije određena operaterom univerzalnih usluga za uslugu pristupa krajnjih korisnika barem jednom sveobuhvatnom imeniku svih pretplatnika javno dostupnih telefonskih usluga, no Grupa će nastaviti pružati tu uslugu na tržišnoj osnovi.

(b) *Ovlaštenje za uporabu radiofrekvencijskog spektra*

HAKOM je Grupi izdao sljedeća ovlaštenja za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javne mreže pokretnih elektroničkih komunikacija:

- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 900 MHz i 1800 MHz frekvencijskim područjima, vrijedi od 1. prosinca 2011. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 2100 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 1. siječnja 2010. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 29. listopada 2012. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 6. studenoga 2013. godine do 18. listopada 2024. godine, i
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 1800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 22. prosinca 2014. godine do 18. listopada 2024. godine.
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 2600 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 1. svibnja 2019. godine do 18. listopada 2024. godine.

HAKOM je Grupi izdao i dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za satelitske usluge (DTH usluge), vrijede od 12. kolovoza 2015. godine do 11. kolovoza 2020. godine.

(c) *Naknade za pružanje usluga elektroničke komunikacije*

Prema Zakonu o elektroničkim komunikacijama Grupa je dužna plaćati naknade za uporabu adresa i brojeva, radiofrekvencijskog spektra te za obavljanje drugih poslova HAKOM-a u skladu s pravilnicima HAKOM-a i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Njima je propisan izračun i iznos naknada. Ove naknade plaćaju se za tekuću godinu, odnosno za razdoblje od godine dana unaprijed (u slučaju naknada za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra).

Grupa je u 2019. godini platila sljedeće naknade:

- naknade za uporabu adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra prema pravilniku Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (u korist državnog proračuna, Narodne novine br. 154/08, 28/09, 97/10, 92/12, 62/14, 147/14, 138/15, 77/16, 126/17, 55/18, 99/18 i 64/19),
- naknade za uporabu dodijeljenog radiofrekvencijskog spektra u skladu s Odlukom o odabiru najpovoljnijeg ponuđača u postupku javne dražbe od 6. studenog 2013. godine i
- naknade za uporabu adresa i brojeva, radiofrekvencijskog spektra i za obavljanje drugih poslova HAKOM-a, prema pravilniku HAKOM-a (u korist HAKOM-a, Narodne novine br. 33/17).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

43 Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade (nastavak)

d) *Audiovizualne usluge i usluge elektroničkih medija*

Prema Zakonu o audiovizualnim djelatnostima (Narodne novine br. 61/18), Grupa je obvezna plaćati naknadu u iznosu od 2% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog obavljanjem audiovizualne djelatnosti na zahtjev u svrhu osiguravanja sredstava za provedbu Nacionalnog programa.

Pored navedenog, Grupa je (kao operater javnih komunikacijskih mreža), obvezna plaćati i naknadu u iznosu od 0,8% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini obavljanjem djelatnosti prijenosa i/ili retransmisije audiovizualnih programa i njihovih dijelova u javnim komunikacijskim mrežama, a što obuhvaća internetsku i kabelsku distribuciju, u svrhu osiguravanja sredstava za provedbu Nacionalnog programa.

Prema Zakonu o elektroničkim medijima (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), Grupa je obvezna plaćati naknadu od 0,5% ukupnoga godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj godini obavljanjem djelatnosti pružanja audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev i djelatnosti pružanja usluga elektroničkih publikacija.

e) *Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema*

Grupa je kao infrastrukturni operater obvezno plaćati naknadu za korištenje nekretnina vlasnicima i upraviteljima nekretnina na kojima je položena elektronička komunikacijska infrastruktura HT-a (dalje: EKI HT-a) temeljem riješenih imovinskopravnih odnosa kroz institut prava puta ili institut prava služnosti. Sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama naknada za pravo puta plaća se vlasnicima i upraviteljima nekretnina (RH, jedinice lokalne i regionalne samouprave, druge pravne i fizičke osobe) na kojima je položena EKI HT-a. Jedinичne naknade za pravo puta propisane su Pravilnikom o potvrdi i naknadi za pravo puta koji donosi Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) u rasponu 3 – 10 HRK/m²/g ovisno o vrsti nekretnine

Naknada za služnost na javnoj cesti plaća se upraviteljima javnih cesta sukladno Zakonu o cestama. Jedinичne naknade su propisane Odlukom Vlade RH o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti u iznosu od 4,75 kn/m²/g za infrastrukturu položenu na autocestama te 2,40 kn/m²/g za infrastrukturu položenu na ostalim javim cestama.

Naknadu za služnost drugim fizičkim i pravnim osobama, HT plaća u sporazumno ugovorenom iznosu.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

44 Plaćanja temeljena i netemeljena na dionicama

Na razini Grupe postoje dugoročni planovi nagrađivanja: Lead to Win 2016, Lead to Win 2017, Lead to Win 2018 i Lead to Win 2019. Planovi promiču srednjoročno i dugoročno povećanje vrijednosti Grupe, usklađujući tako interese menadžmenta i dioničara.

LTI 2015 je istekao je na dan 31. prosinca 2018. godine te je Nadzorni odbor utvrdio ukupno ostvarenje ciljeva od 151%, a sudionicima plana su u srpnju i kolovozu 2019. godine isplaćene nagrade.

U 2019. godini nastavilo se sudjelovanje Grupe u korporativnom planu "*Lead to win*". Nagrađivanje visokog menadžmenta je direktno vezano na ostvarenje kolektivnih mjera uspješnosti na razini Grupe.

LTI (*Long term incentive*) plan kao dio *Lead to Win* Programa 2019 temelji se na novčanim isplatama, a iznos nagrade ovisi o menadžerskoj grupi kojoj pripada pozicija sudionika, kao i o ostvarenju kolektivnih ciljeva. Iznos sudjelovanja može biti od 10% do 30% ugovorene godišnje plaće ovisno o menadžerskoj grupi. Valuta plana je Euro, a četiri definirana cilja predstavljaju ciljeve Grupe. Ciljevi su: ROCE (povrat na angažirani kapital), EPS (prilagođena dobit po dionici), TRI*M (zadovoljstvo korisnika) i zadovoljstvo zaposlenika. Ciljevi imaju raspon ostvarenja između 0% i 150%. Trajanje LTI plana obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2022. godine. Na kraju svake godine, Nadzorni odbor proglašava ostvarenje ciljeva.

Kao dio *Lead to Win* Programa 2019, postoji i *Share Matching Plan* (SMP), plan dodjele bonus dionica za menadžere. Sudionici plana kupuju dionice DT-a prije početka plana ("dobrovoljno osobno ulaganje"). Iznos dobrovoljnog osobnog ulaganja kreće se između 10 % ("minimalni iznos") i jedne polovine ("maksimalni iznos") bruto iznosa kratkoročnog bonusa (STI) za 2018. godinu isplaćenog u 2019. godini, a određuje ga sudionik plana prilikom prihvaćanja ponude. Trajanje SMP-a za 2019. godinu obuhvaća razdoblje od 1. srpnja 2019. do 30. lipnja 2023. godine. Sudionik plana mora zadržati dionice kupljene u sklopu dobrovoljnog osobnog ulaganja, u neprekinutom razdoblju od dana kupovine do završetka plana ("razdoblje zabrane trgovanja dionicama"). Po završetku trajanja plana, sudioniku plana dodjeljuju se besplatne dionice DT-a u broju ovisnom o menadžerskoj grupi rukovoditelja. *Share Matching Plan* je obavezan za predsjednika Uprave, a dobrovoljan za članove Uprave.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

44 Plaćanja temeljena i netemeljena na dionicama (nastavak)

Svi dobiti i troškovi proizašli iz promjena rezerviranja za sve LTIP planove priznatih za primljene usluge zaposlenika tijekom godine prikazani su kako slijedi:

	2019. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna
Troškovi	3	5
	3	5

45 Naknade revizorima

Revizori financijskih izvješća Grupe pružili su u 2019. godini usluge u vrijednosti od 5 milijuna kuna (2018. godina: 6 milijuna kuna). Usluge u 2019. i 2018. godini uglavnom se odnose na troškove revizija i pregleda financijskih izvješća, te revizije financijskih izvješća pripremanih za regulatorne potrebe. Ostale usluge koje obavlja revizor financijskih izvještaja uključuju edukacijske usluge i preporuke vezane uz MSFI 15 projekt.

46 Događaji nakon izvještajnog datuma

Krajem siječnja 2020. godine HT d.d. je odobrio zajam povezanom društvu OT-Optima Telekom u iznosu od 201 milijun kuna s rokom povrata najkasnije do 30. lipnja 2021. godine. Predmetnim zajmom refinanciran je postojeći zajam u iznosu od 95 milijuna kuna, kao i veći dio dospjelih potraživanja HT d.d. od OT-Optime Telekom.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

47 Računovodstvene politike do 1. siječnja 2019. godine

Računovodstvene politike primjenjive na usporedno razdoblje koje je završilo 31. prosinca 2019, su kako slijedi.

Najam

Najmovi u kojima značajan dio rizika i koristi vlasništva zadržava najmodavac klasificiraju se kao operativni najmovi. Plaćanja izvršena na temelju operativnog najma (bez ikakvih poticaja primljenih od zakupodavca) terete se u izvještaju o sveobuhvatnom dohotku pravocrtno tijekom razdoblja najma.

Najmovi nekretnina, postrojenja i opreme u kojima Grupa snosi sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Financijski najmovi kapitaliziraju se od početka najma prema nižoj fer vrijednosti najma imovine i sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Svako plaćanje najma raspoređuje se između obveze i financijske naknade. Odgovarajuće obveze za najam, bez financijskih troškova, uključuju se u posudbe. Kamatni element financijskog troška tereti se u izvještaju o sveobuhvatnom prihodu tijekom razdoblja najma kako bi se proizvela stalna periodična kamata na preostali saldo obveze za svako razdoblje. Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni financijskim najmovima amortiziraju se kroz kraći vijek trajanja imovine i vrijeme najma.

Financijski najmovi kapitaliziraju se u trenutku nastanka najma prema fer vrijednosti najma imovine, ili, ako je niža, sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja zakupa. Odgovarajuće obveze za najam, umanjene za financijske troškove, uključene su u ostale kratkoročne i dugoročne obveze. Svako plaćanje zakupa raspoređuje se između troškova i odgovornosti financiranja. Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljeni financijskim najmovima amortiziraju se tijekom korisnog vijeka imovine ili u kraćem trajanju korisnog vijeka imovine i trajanja najma ako ne postoji razumna sigurnost da će Grupa dobiti vlasništvo na kraju trajanja najma.